

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Facultatea Științe Economice

Departamentul Economie, Marketing și Turism

**Maria HĂMURARU, Adriana BUZDUGAN,
Alexandr CEAIKOVSKI**

Indicații metodice

pentru elaborarea tezei de licență la specialitățile

„362.1 Marketing și logistică”

„1013.1 Servicii hoteliere, turism și agrement”

Chișinău, 2019

CEP USM

CZU:
C

Autor:

Maria HĂMURARU, doctor în științe economice, conferențiar universitar
Adriana BUZDUGAN, doctor în științe economice, conferențiar universitar
Alexandr CEAIKOVSKII, doctor în științe economice, lector universitar

Recenzenți:

Galina Ulian, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar
Tabarcea Ala, doctor în științe economice, conferențiar universitar

Recomandat de

Departamentul „Economie Marketing și Turism”

Consiliul Facultății Științe Economice

Comisia Metodică a Universității de Stat din Moldova

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Indicații metodice pentru elaborarea tezei de licență la specialitățile „362.1 Marketing și logistică” și „1012.1 Servicii hoteliere, Turism și Agrement” / Maria Hămuraru, Adriana Buzdugan, Alexandr Ceaikovskii; Universitatea de Stat din Moldova. Facultatea Științe economice. Departamentul „Economie, marketing și turism” – Chișinău: CEP USM, 2018. – 50 p.
ISBN 978-9975-56-427-4.

C 50

ISBN 978-9975-142-12-0

© M. Hămuraru, A. Buzdugan, Al. Ceaikovski, 2019

© CEP USM, 2019

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
1. Dispoziții generale și coordonarea tezei de licență.....	5
1.1. Dispoziții generale.....	5
1.2. Alegerea obiectului de cercetare, tema și argumentarea actualității temei	6
1.3. Scopul și sarcinile realizării tezei de licență.	6
1.4. Planificarea tezei de licență.....	7
1.5. Selectarea și prelucrarea materialelor informative.....	7
1.6. Coordonarea tezei de licență	8
2. Conținutul și structura tezei de licență	9
2.1. Structura tezei de licență	9
2.2. Volumul capitolelor pentru elaborarea tezei de licență.....	10
2.3. Conținutul principalelor capitole ale tezei de licență.	10
2.4. Metode de cercetare în teza de licență	17
3. Cerințe privind elaborarea tezei de licență	19
3.1. Perfectarea textului lucrării	19
3.2. Perfectarea denumirilor de compartimente	20
3.3. Aranjarea materialului grafic	20
3.4. Aranjarea tabelelor	21
3.5. Aranjarea formulelor	22
3.6. Întocmirea listei bibliografice	22
3.7. Elaborarea anexelor.....	23
4. Pregătirea pentru susținerea și prezentarea tezei de licență	25
ANEXE.....	28

INTRODUCERE

Indicațiile metodice pentru elaborarea tezei de licență sunt destinate coordonatorilor științifici și studenților din anul trei de la specialitățile „Marketing și logistică” și „Servicii hoteliere, turism și agrement”, în scopul ghidării la elaborarea, scrierea și aranjarea în pagină a lucrării.

Este și un ghid pentru a sistematiza, consolida și aprofunda cunoștințele, abilitățile și competențele profesionale ale studenților pe baza soluțiilor de fezabilitate independente, problemelor economice, juridice, administrative și de altă natură ale economiei reale.

La elaborarea tezei de licență, lucrare de cercetare scrisă, de la student se cere să exercite inițiativă personală și de cercetare științifică, el își testează capacitatea de a trata științific o temă aleasă.

Indicațiile metodice recomandate ar trebui să ajute studenții în pregătirea și susținerea tezei. Aceste indicații descriu cerințele generale privind structura, conținutul și proiectarea, etapele de elaborare a tezei.

Susținerea tezei de licență implică muncă laborioasă pentru a identifica nivelul corespunzător pieței muncii, calitatea pregătirii absolvenților și pregătirea lor pentru activitatea profesională.

Cerințele tezei de licență:

- 1) studiu teoretic aprofundat al problemei investigate prin analiza surselor bibliografice;
- 2) sistematizarea calificată a datelor statistice sub formă de tabele, grafice cu analiza necesară, sintetizarea materialelor și identificarea problemelor;
- 3) o abordare critică a datelor reale studiate în vederea găsirii soluțiilor eficiente ale problemelor stabilite;
- 4) argumentarea concluziilor, validitatea propunerilor și recomandărilor;
- 5) prezentarea coerentă și independentă a materialului;
- 6) prezentarea grafică a materialului în conformitate cu cerințele stabilite.

La elaborarea tezei de licență sunt utilizate toate cunoștințele acumulate de către studenți pe parcursul studiilor: se stabilesc abilitățile de analiză și de prezentare a rezultatelor obținute în urma cercetării; se evidențiază capacitatea de a argumenta și propune recomandări justificate cu privire la problema cercetată.

Tema tezei de licență trebuie să corespundă direcției de formare a studentului, să fie relevantă din punct de vedere științific și practic. Alegerea temei tezei de licență și justificarea importanței acesteia, studentul poate să o facă sub îndrumarea profesorului, dar și pe parcursul anilor de studii I și II, precum și la elaborarea de lucrări individuale, pregătirea rapoartelor, desfășurarea stagiului de practică.

Elaborarea tezei de licență se face în baza cererii studentului, pe o formă prevăzută, după aprobarea temei alese, cât și a unui profesor de la departament.

Sunt stabilite cerințe specifice privind conținutul și termenele limită de elaborare a tezei, aranjarea în pagină, susținerea și criteriile de evaluare.

Elaborarea și susținerea tezei de licență constau în verificarea calității cunoștințelor și abilităților studenților, experiența practică, competențele generale și profesionale formate, care îi permit studentului să rezolve probleme profesionale. Teza de licență este destinată să contribuie la sistematizarea și consolidarea cunoștințelor studenților care își fac studiile la aceste specialități, să găsească soluțiile unor probleme specifice, precum și la identificarea nivelului de pregătire al absolvenților de a lucra independent.

Teza de licență trebuie să fie relevantă, să aibă noutate și importanță practică.

În aceste indicații metodice se concentrează atenția asupra pregătirii și aranjării textului tezei în pagină.

1. Dispoziții generale și coordonarea tezei de licență

1.1. Dispoziții generale

Indicațiile metodice sunt concepute pentru a pregăti studenții de elaborarea tezei de licență la specialitatea aleasă în domeniul de cercetare interesat. Teza de licență reprezintă o formă de control final al pregătirii studenților pentru activitatea profesională pe programe educaționale.

Teza de licență este realizată în scopul sistematizării cunoștințelor teoretice dobândite de student pentru întreaga perioadă de studiu la Universitatea de Stat din Moldova, testarea capacității de a practica tehnica problemelor de cercetare, experimentare și de proiectare, precum și determinarea gradului de pregătire a absolvenților de a-și îndeplini îndatoririle profesionale în calitate de expert. Acest lucru este cauzat de nevoia de creativitate, mai degrabă decât o abordare formală a alegerii subiectelor, punerea în aplicare a unei părți substanțiale a muncii, scrierea și proiectarea tezelor de licență.

Teza de licență – o lucrare de cercetare independentă și complexă, pe parcursul elaborării căreia studenții vor rezolva probleme practice specifice, corespunzătoare profilului de activitate și nivelului de inteligență, dezvoltă abilitățile practice în condiții reale pe parcursul perioadei de stagiu de practică.

Teza de licență trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- să ia în considerare problema, aspectul care nu este suficient abordat în literatura de specialitate, sau o nouă abordare a problemelor bine cunoscute;
- să conțină elemente de cercetare științifică temei cercetate;
- să aibă o construcție clară și coerență logică în prezentarea materialului;
- să fie realizată folosind metode economice și matematice și tehnologii informaționale în efectuarea calculului;
- să conțină argumente convingătoare și material ilustrativ suficient;
- să fie completată cu concluzii coerente și recomandări rezonabile.

În realizarea tezei de licență studentul trebuie să demonstreze capacitatea de a lucra cu reglementările și actele normative, materialul de ghidare, literatura și alte surse de informații.

Teza de licență să contribuie la conturarea capacității studentului:

- să gândească logic și să aleagă soluțiile cele mai raționale la problemele decizionale, luând în considerare diferite puncte de vedere;
- să formuleze corect tema și să evalueze gradul de actualitate;
- să justifice metodele selectate pentru rezolvarea sarcinilor;
- să lucreze independent cu sursele bibliografice și alte materiale informative și de referință;
- să efectueze analiza teoretică a literaturii;
- să selecteze datele necesare, cifrele și alte informații, să analizeze, să interpreteze și să le prezinte într-o formă ilustrativă grafică sau de altă natură;
- să concluzioneze asupra materialului cercetat, să formuleze rezultate științifice și să facă recomandări în partea practică;
- să-și exprime gândurile în mod corect și coerent, cu un limbaj științific și literar, să execute designul lucrării în mod corespunzător;
- să facă o prezentare a rezultatelor obținute prin utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare moderne.

1.2. Alegerea obiectului de cercetare, tema și argumentarea actualității temei

În calitate de obiect al cercetării este întreprinderea unde studentul a petrecut un stagiu de practică de producție, sau întreprinderea în cadrul căreia lucrează permanent sau temporar studentul. Tema trebuie să fie direct legată de natura activității întreprinderii, și de actualitatea desfășurării activităților.

Studentilor li se permite să aleagă tema tezei dintr-o listă fixă. În unele cazuri, tema poate fi propusă de către student, cu condiția fundamentării scopului de elaborare a acesteia.

Principalele criterii atunci când se alege tema tezei de licență - importanța sa științifică și practică, precum și interesul personal al studentului.

De asemenea, întreprinderea, unde își desfășoară stagiul de practică studentul poate sugera o temă de cercetare pentru departament asupra căreia să fie elaborate teze de licență în funcție de nevoile specifice ale activităților practice ale companiei.

Alegerea temei tezei de licență de către studenți trebuie să se bazeze pe obiectivele și interesele de cercetare ale studentului; totodată aceasta se face conform planificării anuale a departamentului.

Este de preferat ca tema tezei de licență să se facă din timp. Acest lucru va permite selectarea sistematică și coerentă a informațiilor pentru a elabora teza de licență. Alegerea temei cu întârziere îl dezavantajează pe student, fiind pus în situația de a se organiza într-o perioadă limitată de timp.

Tematica îngustă necesită o cercetare aprofundată cu referire la sursele specializate, analiza și generalizarea unei cantități semnificative de informații pentru identificarea dependenței dintre valorile și caracteristicile care au determinat procesul studiat.

Tematica largă include, de regulă, o serie de probleme conexe. Aceasta va necesita de la student cunoștințe largi și realizarea lucrării la intersecția mai multor discipline. În ambele cazuri, sarcina de a dobândi experiență în activitatea de cercetare vine pentru student pe primul loc.

După selectarea temei de către student, trebuie depusă o cerere la departament în legătură cu stabilirea temei (Anexa 3). Aprobarea temelor și a conducătorilor științifici se realizează prin decizia departamentului și se reflectă în procesul-verbal corespunzător ședinței departamentului.

1.3. Scopul și sarcinile realizării tezei de licență

Teza de licență reprezintă practica de orientare a studentului, realizată în baza studierii surselor bibliografice și aplicarea rezultatelor obținute în practică.

Sarcinile pentru studenți, în realizarea tezei de licență, sunt:

- Sistematizarea, consolidarea, aprofundarea și extinderea experienței practice, abilităților și cunoștințelor teoretice în module profesionale, cursuri interdisciplinare, capacitatea de a le aplica în realizarea cercetărilor științifice private și practice.
- Formarea abilităților de cercetare științifică și experimentare, utilizarea referințelor, documentelor normative.
- Dezvoltarea capacității de a studia, analiza, generaliza sursele și materialele literare în domeniul său de specializare.
- Dezvoltarea capacității de a prezenta materialul în mod logic, formularea concluziilor și recomandărilor în rezolvarea sarcinilor planificate în teza de licență.
- Formarea abilităților de analiză și calcul, experimentarea și posesia tehnicii moderne de calcul.
- Dobândirea de către absolvenți a experienței de a vorbi în public cu privire la rezultatele activității profesionale și capacitatea de a susține și apăra poziția sa.
- Dezvoltarea abilităților de muncă independentă și inițiativă creativă, responsabilitate, organizare.
- Pregătirea absolventului pentru locul de muncă în specialitatea și calificarea selectată.

Teza de licență este o lucrare independentă a studentului, în baza căreia Comisia pentru susținerea Examenului de Licență decide de a acorda absolventului titlul de specialist calificat.

1.4. Planificarea tezei de licență

În vederea prezentării în timp util a tezei de licență la departament pentru susținere și utilizarea într-un mod mai eficient a timpului alocat pentru scrierea acesteia, studentul elaborează un anumit plan de lucru împreună cu coordonatorul științific, în care sunt determinate etapele de scriere a tezei și termenele ei de finalizare. Planul trebuie să conțină:

- Selectarea obiectului de cercetare și justificarea relevanței temei;
- Selectarea materialului informativ pentru această temă;
- Elaborarea unui plan preliminar a tezei de licență;
- Selectarea datelor reale, sistematizarea acestora, analiza statistică, prelucrarea, generalizarea rezultatelor cercetării și elaborarea propunerilor și recomandărilor;
- Aprobarea planului final împreună cu coordonatorul științific și scrierea tezei de licență (în conformitate cu structura recomandată a tezelor de licență);
- Prezentarea primei versiuni a tezei de licență coordonatorului științific;
- Redactarea tezei de licență, în conformitate cu părerea și recomandările expuse de coordonatorul științific;
- Înregistrarea tezei de licență și transmiterea la departament;
- Pregătirea pentru susținerea tezei de licență;
- Susținerea tezei de licență.

1.5. Selectarea și prelucrarea materialelor informative

Selectarea materialului informativ pentru realizarea tezei de licență trebuie luată în considerație ca un început necesar și o continuare constantă a procesului de acumulare a informației în activitatea profesională a specialistului. Acest lucru fiind determinat de creșterea rolului suportului informațional, ca unul dintre cele mai importante fonduri de resurse. Selecția materialelor informative poate fi organizată în diferite moduri.

În funcție de timp, selectarea informațiilor este posibilă ca:

- acumularea din timp a materialelor în perioada procesului de învățământ, cu orientarea spre toate sau unele discipline studiate folosind recomandările departamentului;
- acumularea concentrată a materialelor în timpul practicii de cercetare cu accent pe rezolvarea problemelor practice concrete.

La selectarea informației, este posibilă achiziționarea surselor originale în biblioteca personală, precum și crearea unui fișier, care să ofere acces la sursele originale din fondurile bibliotecilor. Familiarizarea trebuie efectuată în baza analizei. Aceasta va permite asimilarea conținutului, interdependenței, subordonării și ierarhizării materialelor. Este recomandabil să se facă notițe, acestea trebuie să fie clasificate și sistematizate în conformitate cu tema tezei de licență.

Utilizarea datelor statistice este necesară, dacă tema tezei de licență prevede analiza dinamicii și calcularea rezultatelor activității unei sau mai multor întreprinderi.

Se recomandă realizarea și acumularea înregistrărilor opiniilor studenților cu privire la tema tezei de licență, ce apar în diferite situații ale procesului educațional, practicii de cercetare, lucrul cu sursele bibliografice, interviurile cu angajații întreprinderilor etc.

Elaborarea tezei de licență presupune faptul că studentul solicită consultații coordonatorului științific, acest lucru este necesar dacă există dificultăți în alegerea opțiunii pentru acțiuni ulterioare sau necesitatea evaluării rezultatelor obținute.

Studentul înainte de consultație trebuie să-și formuleze în mod clar întrebările și să le prezinte spre discuție cu coordonatorul.

1.6. Coordonarea tezei de licență

Coordonarea tezelor de licență se realizează de către specialiștii de înaltă calificare din cadrul profesorilor departamentului. Printre responsabilitățile coordonatorului tezei de licență se enumeră:

- stabilirea sarcinilor de realizare a tezei de licență;
- elaborarea unui plan al tezei împreună cu studentul (Anexa 2);
- elaborarea unui program de lucru individual pentru întreaga perioadă a elaborării tezei de licență împreună cu studentul (Anexa 5);
- consultarea studentului privind planul tezei și graficul de realizare a tezei de licență;
- ajutorul privind selectarea surselor bibliografice necesare tezei;
- verificarea concordanței dintre teza ce urmează a fi îndeplinită cu planul stabilit;
- prezentarea în formă scrisă sau verbală la ședința departamentului despre faptul cum decurge pregătirea tezei de licență și rezultatele sale intermediare;
- prezentarea în mod obligatoriu a unei dări de seamă către șeful departamentului, în cazul în care studentul nu respectă recomandările coordonatorului sau încălcă un termen de prezentare stabilit;
- prezența la susținerea preliminară a tezei de licență;
- ajutorul la pregătirea prezentării și a raportului pentru susținerea tezei de licență;
- examinarea finală a tezei și semnarea pe foaia de titlu;
- elaborarea unei recenzii a coordonatorului (Anexa 9);
- coordonatorul științific este responsabil pentru prezentarea la timp a tezei de licență, ce urmează să fie susținută.

Cooperarea dintre student și coordonator este formată din următoarele etape:

Prima etapă. Rolul supravegherii este important în această etapă timpurie a cercetării, adică în momentul când se formează conceptul de studiu și structura lucrării. Coordonatorul este responsabil în acordarea unor recomandări adecvate și atenționarea asupra principalelor greșeli și neajunsuri.

Etapă scrierii tezei. Coordonatorul trebuie să monitorizeze progresul studentului și a întregului proces de cercetare de la început până la sfârșit. Pentru acest lucru, se recomandă să se elaboreze un plan de activitate. Studentul trebuie să prezinte coordonatorului teza cel puțin de două ori. Prima dată – capitolele separate și în final, versiunea completă. Programul ar trebui să fie elaborat, în așa fel încât versiunea finală a tezei să fie prezentată coordonatorului nu mai târziu de trei săptămâni înainte de termenul oficial, astfel ca studentul să reușească să introducă unele modificări, dacă este necesar. Studentul este obligat să comunice regulat cu coordonatorul ca să-l informeze cu privire la îndeplinirea lucrării, asupra problemelor care pot să apară, la unele posibile modificări etc.

În recenzia coordonatorului se indică trăsăturile caracteristice ale lucrării, punctele forte și punctele slabe, precum și atitudinea studentului în timpul îndeplinirii lucrării, demonstrarea abilităților lui. De asemenea, se evaluează nivelul de dezvoltare a competențelor generale și profesionale, cunoștințele, aptitudinile și experiența practică a studentului, gradul de independență al studentului și contribuția sa personală la studierea problemei și elaborarea recomandărilor pentru soluționarea ei. Recenzia se încheie cu o concluzie prin care se aprobă susținerea tezei de licență.

Coordonatorul are dreptul de a fi prezent la susținerea tezei de licență în cadrul Comisiei de susținere a Examenului de Licență.

2. Conținutul și structura tezei de licență

2.1. Structura tezei de licență

Enumerăm principalele componente ale tezei de licență.

1. Foaia de titlu, formalizată în conformitate cu cerințele instituției de învățământ superior (Anexa 1).

2. Cuprinsul tezei cu denumirile exacte ale capitolelor (secțiunilor) și paragrafelor (subsecțiunilor), precum și paginile la care se află acestea (Anexa 2). Notăm că greșelile tipice ale studenților începători în executarea acestui element destul de formal, dar necesar al lucrării, sunt următoarele:

- necoresponderea denumirilor capitolelor și paragrafelor în textul tezei de licență cu denumirile din cuprins. Toate titlurile din textul tezei și din cuprins trebuie să fie absolut identice;

- elemente în plus în titlurile din text sau din cuprins. Toate titlurile și paragrafele din textul lucrării ar trebui să se reflecte în cuprins; toate elementele cuprinsului ar trebui să se reflecte în textul principal;

- indicarea incorectă a paginilor capitolelor în cuprins; această greșală apare mai frecvent în timpul ultimei revizuirii a lucrării, când se fac modificările finale. Toate paginile trebuie să fie indicate cu exactitate.

3. Lista de acronime sau abrevieri (dacă este cazul).

4. Adnotarea (în limbile română și engleză). Adnotarea reprezintă un document însoțitor, dimensiunea căruia să nu depășească jumătate din foaia A4.

5. Introducerea, în care studentul își justifică, în mod obligatoriu, alegerea temei, formulează importanța ei, face o scurtă prezentare a surselor existente și studiate pe această temă, motivează metodele de cercetare și reprezintă structura studiului și intervalul de timp consacrat lui.

4. Principala componentă a tezei de licență, formată din capitole, împărțite în paragrafe. În cazul în care unui anumit număr de paragrafe este destinat un capitol, același număr de paragrafe ar trebui să fie și în alte capitole (se consideră incorectă prezența unor capitole integrate, nedivizate). Nu poate exista într-un capitol doar un paragraf, se permit două sau mai multe, altfel divizarea pe paragrafe nu are sens. Toate capitolele și paragrafele trebuie să conțină titluri care să nu repete titlul general al lucrării. Este de dorit ca fiecare capitol al tezei de licență să se încheie cu concluzii scurte.

Primul capitol – partea teoretică – reprezintă o justificare teoretică a fundamentelor economice ale problemei studiate.

Al doilea capitol – partea analitică – cercetarea datelor practice cu privire la tema selectată (o sinteză a datelor practice colectate din baza datelor comerciale ale întreprinderii, organizației, instituției).

Al treilea capitol – elaborarea recomandărilor privind problema cercetată în baza generalizării experienței întreprinderilor moldovenești și străine.

5. Concluziile și recomandările, în care sunt repetate principalele generalizări privind tema și sunt rezumate rezultatele cercetării. Aici sunt repetate principalele concluzii ale cercetării și sunt oferite recomandări practice (dacă acest lucru este specificat în temă). De obicei, concluziile și recomandările sunt răspunsul la introducere.

6. Bibliografia, este prezentată la sfârșitul lucrării de licență (Anexa 6). Bibliografia utilizată trebuie să conțină toate sursele folosite de student în timpul îndeplinirii tezei de licență.

7. Anexa ce cuprinde tabele, grafice, modele. În anexe, sunt grupate materialele care ilustrează unele sau alte prevederi ale tezei de licență, care, din unele motive, nu sunt potrivite pentru a fi incluse în text.

Teza de licență pentru specialitatea aleasă constă, de regulă, din următoarele secțiuni:

1. Foaie de titlu.

2. Cuprins.
3. Lista abrevierilor.
4. Adnotări (în limbile română și engleză).
5. Introducere.
6. Capitolul teoretic.
7. Capitolul analitic.
8. Capitolul empiric.
9. Concluzii și recomandări.
10. Bibliografie.
11. Anexe.

2.2. Volumul capitolelor pentru elaborarea tezei de licență

Volumul capitolelor pentru elaborarea tezei de licență cuprinde 60 de pagini (+, - 10 %), fără a include lista bibliografică și anexele. În același timp, pentru fiecare capitol revin aproximativ 15-18 pagini.

2.3. Conținutul principalelor capitole ale tezei de licență

Conținutul principalelor capitole ale tezei de licență este determinat de temă, dar există câteva cerințe generale care trebuie respectate.

Adnotarea. Conținutul adnotării ar trebui să reflecte tema tezei de licență, domeniul de formare, numărul de tabele și figuri. De asemenea, în adnotarea tezei de licență sunt incluse cuvintele-cheie, subiectul, obiectul cercetării. În aceasta se descrie pe scurt conținutul tezei de licență, se indică disponibilitatea introducerii, numărul de capitole și concluziile. În cazul în care au fost utilizate alte elemente de proiectare în elaborarea tezei de licență, ele trebuie, de asemenea, specificate. Adnotarea, de fapt, nu conține rezultatele studiilor efectuate în cadrul tezei de licență. Aceasta descrie doar obiectivele și arată ce este inclus în lucrarea vizată.

- Adnotarea ar trebui să demonstreze unicitatea lucrării studentului.
- Să conțină informații despre autorul tezei de licență.
- Concizia, explicitatea, claritatea în prezentarea materialului sunt principalele avantaje ale lucrării.

- Nu trebuie să simplifice elementele importante ale tezei de licență.

Pentru a realiza adnotarea, e necesar:

- inițial se scrie cum se numește documentul, în cazul nostru – *Adnotare*;
- se menționează tema tezei de licență;
- se scrie de către cine a fost realizată lucrarea, numele complet al studentului, denumirea facultății și a universității;
- se expun următoarele date: numărul de pagini din teza de licență, numărul de tabele și numărul de figuri, numărul surselor bibliografice, numărul anexelor etc.;
- se descrie subiectul studiului;
- se explică scopul lucrării;
- se enumeră sarcinile efectuate pentru atingerea scopului lucrării;
- se specifică metodele folosite în expunerea materialului;
- se prezintă o listă cu rezultatul studiilor efectuate;
- se specifică cum și de către cine pot fi utilizate aceste rezultate ale cercetării;
- la sfârșitul adnotării se poate de specificat data întocmirii și semnătura autorului tezei de licență.

Introducere. Scopul principal al *Introducerii* este de a oferi o scurtă explicație a problemei cercetate, scopului, sarcinilor, metodelor și direcțiilor de dezvoltare a temei de licență. Prin urmare, introducerea ar trebui să abordeze următoarele aspecte:

- scopul lucrării;
- justificarea relevanței subiectului selectat;
- importanța practică;
- definirea sarcinilor, a căror soluționare este necesară pentru atingerea scopului;
- justificarea alegerii obiectului cercetării;
- o scurtă descriere a structurii tezei de licență;
- caracteristicile generale ale bazei teoretice și informaționale a cercetării;

Trebuie de atras atenția asupra faptului că introducerea este, după cum arată practica, aproape cea mai dificilă parte a activității de elaborare a tezei de licență. O eroare tipică făcută de absolvenți – este încercarea de a-i oferi acestei secțiuni o descriere generală a perspectivei de cercetare, în timp ce aici este necesară *descrierea cercetării propriu-zise*. Nu o descriere a conținutului și temei tezei, nu un scurt conținut, ci o descriere științifică a caracteristicilor sale esențiale – aceasta este o introducere în activitatea de elaborare a tezei. De obicei, în introducere se justifică tema, actualitatea, scopul, sarcinile studiului și se descrie structura lucrării.

Actualitatea – este ceea ce face necesară studiul unei probleme specifice. Principalul semn al actualității este prezența problematicii și discutarea subiectului examinat. Motivul pentru examinarea anumitei teme poate fi faptul că aceasta nu a fost suficient studiată și reprodusă în lucrări științifice.

Există două tipuri de actualități ale temelor:

1. Subiect nestudiat înainte. În acest sens,, subiectul va fi relevant din motiv că studentul este cel care a început să se ocupe de această problemă, până în acest moment nu a fost găsită o soluție exactă, un concept necesar și multe altele, care ar lămurii complet problema.

2. Aplicarea cercetării existente în practică. Aici este necesar să se stipuleze impactul în activitatea practică – și nu ar trebui să fie copiate cu exactitate din alte surse. Studentul trebuie să prezinte modificările și îmbunătățirile corespunzătoare.

Confuzia dintre actualitatea cercetării științifice și noutatea științifică este una dintre cele mai frecvente erori întâmpinate de către studenți.

Trebuie de reținut că actualitatea – este explicarea motivelor pentru care a fost aleasă această temă în acest moment și dovezile relevanței temei în momentul actual și relevanța în cadrul științei. Iar noutatea științifică este ceea ce a făcut / a dovedit / a descoperit / aplicat / dezvoltat, ceva nou care nu a existat înainte în nicio cercetare științifică.

După prezentarea actualității temei, în introducere este inclus un punct obligatoriu **„scopul și sarcinile cercetării”**. Studiul problemei include și scopul – rezultatul final scontat de la finalizarea studiului. Această parte este scrisă în introducere imediat după actualitate. Paragraful începe cu cuvintele „Scopul acestei lucrări ...”.

Trebuie de reținut că există doar un singur scop.

Pentru formulare, se ia tema tezei de licență și se adaugă un verb adecvat: *a studia, a determina, a stabili, a generaliza, a fundamenta, a sistematiza* etc. Dacă se întâmpină dificultăți în alegerea cuvântului potrivit, se utilizează universalul „a examina” .

Sarcinile – sunt pașii necesari pentru atingerea scopului de cercetare. Acestea includ toate etapele consecutive: teoretice, practice, experimentale. Dacă sunt alcătuite din timp, pe această bază se va elabora planul de cercetare și structura acestuia.

Numărul de sarcini, de regulă, corespunde numărului de paragrafe.

Titlurile paragrafelor pot deveni sarcini clare și concise formulate cu răspunsul la întrebarea „ce trebuie de făcut?”, pentru a atinge scopul:

1. identificarea ...,
2. explorarea ...,
3. explicarea ...,
4. crearea ...,
5. descrierea ...,

6. dezvoltarea ...,
7. analiza ...,
8. caracterizarea ...,
9. generalizarea ...,
10. sistematizarea ...,
11. descoperirea

În text, trecerea de la o idee la alta se face prin fraze standard: „Pentru a atinge acest scop, este necesar să resolvăm următoarele sarcini ...” sau „Scopul lucrării noastre stipulează următoarele sarcini ...”. Apoi se specifică lista din câteva puncte. Pentru formularea sarcinilor, se ia titlul capitoului sau paragrafului din plan și se adăugă verbul potrivit: explorarea, identificarea, sugerarea, compararea, formularea, descrierea, examinarea, fundamentarea, generalizarea, dezvoltarea, specificarea, sistematizarea, stabilirea, clasificarea etc.

Se analizează dacă sarcinile tezei de licență corespund scopului și se estimează numărul de sarcini obținute. Sarcinile nu trebuie să repete scopul și să fie interconectate. Una reiese din cealaltă în mod consecutiv și toate conduc, în cele din urmă, la rezultatul holistic așteptat. Prin urmare, este mai bine dacă lista de sarcini repetă complet structura tezei: de la partea teoretică spre cea practică.

Conținutul de bază al tezei de licență ar trebui să cuprindă trei capitole.

Primul capitol al conținutului de bază – să conțină bazele teoretice ale problemei studiate, și anume:

- 1) fundamentarea teoretică a subiectului de cercetare, realizată prin analiza literaturii de specialitate, a surselor și a altor resurse informaționale privind această temă;
- 2) luarea în considerare a conceptelor și categoriilor de bază care dezvăluie esența problemei cercetate;
- 3) fundamentarea principalelor metode și procedee de analiză și rezolvare a problemei;
- 4) studiul analitic al experienței întreprinderilor autohtone și din străinătate (sau al experților și cercetătorilor de top din domeniu);
- 5) analiza schimbării fenomenului studiat în ultimii ani pentru a identifica principalele tendințe și trăsături ale dezvoltării acestuia;
- 6) determinarea perspectivelor de dezvoltare a acestei probleme (conform aprecierilor experților și cercetătorilor de top).

Capitolul teoretic al tezei de licență – este partea obligatorie a cercetării studentului care demonstrează profunzimea studiului lucrării științifice la tema aleasă. Capitolul teoretic începe deodată după introducere.

La baza conținutului acestui capitol este prezentarea pe scurt a literaturii științifice în temeiul investigației. Și anume în ea se poate introduce:

1. Istoria studierii temei – expunerea diferitelor cercetări științifice cu referire la obiectul cercetat în consecutivitate cronologică cu accentul pe cele mai importante lucrări ale oamenilor de știință.
2. Revizuirea discuției științifice asupra temei cercetate – prezentarea diferitelor puncte de vedere asupra subiectului cercetat, evidențiind pozițiile celor mai proeminenți oameni de știință – reprezentanți ai fiecărei școli științifice.
3. Alegerea bazei metodologice – sinteza diferitelor metode de cercetare utilizate în studiile de profil similare.

Dacă tema lucrării este legată într-un fel sau altul de reglementări legislative, atunci este posibil să se includă paragraful „Reglementarea normativă și juridică a subiectului cercetării”.

Pentru a nu transforma capitolul teoretic într-o grămadă incoerentă de fapte, teorii și citate, trebuie de gândit cu atenție asupra structurii sale.

De obicei, prezentarea se face de la general la particular:

- Primul paragraf poate fi dedicat studiului definițiilor și naturii subiectului examinat.

- În al doilea paragraf, se descriu elementele care alcătuiesc fenomenul investigației.
- În al treilea paragraf, sunt abordate cele mai importante discuții științifice despre metodele de studiu, pentru a descrie concepte specifice care au o importanță deosebită pentru această lucrare.

Primul capitol al tezei de licență este necesar pentru a rezolva una dintre cele mai importante sarcini: o incursiune teoretică clară, logică și ușor de înțeles pentru desfășurarea corectă și calitativă a cercetării practice ulterioare. Pentru a face acest lucru este nevoie de:

1. a studia atent subiectul cercetării;
2. a reflecta ambiguitatea subiectului;
3. a analiza o varietate de puncte de vedere;
4. formarea propriei înțelegeri a conceptului și a opiniei despre el;
5. explicarea logică a necesității cercetării empirice.

Pentru a scrie un capitol teoretic al unei teze de licență de înaltă calitate, este necesar să se rezolve trei sarcini importante:

- sistematizarea întregului material studiat și selectat;
- regândirea profundă și formarea propriului punct de vedere pe această temă;
- menționarea în mod consecutiv a cercetărilor teoretice.

Există două abordări principale pentru scrierea părții teoretice.

• **Prima abordare poate fi numită în mod condiționat simplă.** Materialele selectate se combină într-un singur text cu ajutorul unor propoziții. Apoi rămâne doar de a forma un stil unic și capitolul teoretic este gata. Descrierea părții teoretice într-un astfel de mod durează, de obicei, nu mai mult de 3-4 zile. Dar dificultatea cu care se întâlnesc studenții în momentul alegerii unui astfel de mod de scriere este că, foarte des o astfel de lucrare, este identificată cu nivel înalt de plagiere.

• **A doua abordare este considerată dificilă, dar sigură.** Se recomandă analiza profundă a materialelor selectate, se parafrazează și se scrie independent, după modul înțeles de către student. Această metodă este foarte consumatoare de timp, dar se trece cu ușurință controlul la anti-plagiat și, cu siguranță, comisia acordă o apreciere mai mare.

Scrierea părții teoretice a tezei de licență nu este o sarcină ușoară. Dar dacă este abordată cu atenție și sunt urmate recomandările simple, se poate rezolva cât mai eficient posibil în cel mai scurt timp și garantează o evaluare pozitivă asupra susținerii, precum și dobândirea de abilități analitice utile în dezvoltarea gândirii.

Cel de-al doilea capitol este principal după importanță. Este o parte analitică a lucrării și ar trebui să conțină următoarele componente:

- 1) domeniul de activitate economică: comerț, industrie, transport, expediție etc.;
- 2) caracterul proprietății: întreprindere privată, de stat, asociație, municipală etc.;
- 3) statutul juridic: societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată, întreprindere mixtă etc.;
- 4) istoria fondării și trăsăturile de dezvoltare: anul creării, schimbarea denumirii și cauza schimbărilor;
- 5) misiunea entității, relația acesteia cu mediul extern;
- 6) nomenclatorul produselor fabricate și comercializate: principalele produse sau grupe de produse, domenii de specializare, produsele destinate exportului și importului (dacă există);
- 7) baza tehnico-materială și de producere: resurse, clădiri, echipamente, materii prime, materiale etc.;
- 8) principalii furnizori, consumatori, concurenți, intermediari;
- 9) dinamica principalilor indicatori tehnico-economici pentru 3 ani. Aceasta va permite să fie trasate concluzii cu privire la tendințele dezvoltării entității și a stării sale economice. Sunt analizați indicatorii economici generali, dar și cei care au legătură cu subiectul selectat și pot confirma relevanța subiectului selectat;

10) identificarea și analiza problemei subiectului de cercetare într-o anumită entitate economică. Prezentarea datelor factologice și sumarea rezultatelor analizate sau efectuarea cercetării pe piețe specifice;

11) identificarea punctelor slabe și cauzele lor (ținând cont de caracteristicile subiectului cercetării).

Ca sursă informațională pentru realizarea analizei sunt sursele interne și externe de informații: planurile și rapoartele privind activitatea entității și a filialelor sale, rapoarte statistice și financiare, date statistice pe diferite piețe, produse, strategii concurențiale, și alte informații colectate și studiate de către student pe parcursul stagiului practicii de producție.

Analiza economică complexă trebuie să includă următoarele aspecte:

1. analiza venitului din vânzări al unei întreprinderi din comerț;
2. analiza volumului de producere și vânzare de produse (la o întreprindere industrială);
3. analiza costurilor de distribuție;
4. analiza costurilor curente (pentru o întreprindere industrială);
5. analiza utilizării mijloacelor fixe;
6. analiza utilizării resurselor materiale;
7. analiza indicatorilor de muncă (numărul de salariați, productivitatea muncii, salarizarea, salariul mediu anual etc.);
8. analiza profitului și rentabilității;
9. analiza utilizării resurselor financiare și a situației financiare;
10. analiza eficienței activității economice.

Fiecare compartiment analitic se încheie cu concluzii. În același timp, obiectivul final al analizei este evaluarea economică a tendințelor, detectarea abaterilor și a deficiențelor, identificarea legăturilor cu sistemul actual de management.

Analiza complexă a activității economice a întreprinderii investigate se efectuează cu sau fără specificare la analiza indicatorilor economici și financiari.

Materialele folosite ca bază de argumentare și analiză trebuie să fie complete și fiabile, astfel încât să permită analiza situației, descoperirea rezervelor și schițarea modalităților de utilizare a acestora, precum și eliminarea deficiențelor depistate în momentul cercetării. Ar fi de dorit evitarea informațiilor inutile, selectând doar cele care pot fi folosite în cercetare.

Este recomandabilă utilizarea materialelor ilustrative sau digitale. Alegerea formei de prezentare a materialului ilustrativ (tabele, diagrame, figuri, grafice, scheme etc.) depinde, în primul rând, de scopul și natura subiectului de cercetare.

Scopul scrierii acestui capitol constă în căutarea și studierea regularităților de dezvoltare a diferitelor procese, legate de subiectul tezei de licență. Capitolul analitic permite efectuarea legăturii dintre teorie și practică.

Dacă specializarea studentului aparține științelor exacte, atunci analiza trebuie să se bazeze strict pe datele reale, precum și pe rezultatele experimentelor și modelelor create.

Sarcinile, care sunt puse în fața studentului la scrierea unei secțiuni analitice:

- Să studieze în detaliu subiectul de cercetare al tezei de licență, ceea ce va permite înțelegerea la maxim a domeniului dat.
- Să analizeze starea generală a întreprinderii, dar și să găsească modalități de îmbunătățire a activității acesteia (luând în considerație inovațiile).
- Analiza clienților actuali și potențiali, situația lor strategică, nevoile și dorințele acestora ca bază pentru evaluarea eforturilor globale ale companiei.
- Analiza modelului de afaceri al companiei și a eficienței acesteia în lanțul de aprovizionare al companiei cu scopul de a determina competențele de bază și capacitatea companiei de a satisface nevoile clienților.
- Formele complexe de concurență, analiza concurenților, reglementarea concurenței, analiza și evaluarea mediului economic internațional.

- Prezentarea modului de organizare a departamentului de vânzări și legătura acestuia cu alte departamente, inclusiv cu partenerii de afaceri.
- Strategii și procese de dezvoltare a produselor și conceptelor.
- Evaluarea platformei de inovare care include procesele inovaționale și stimulentele companiei.

Dacă este analizat corect obiectul de studiu, atunci scrierea următorului capitol, și anume, partea empirică, nu va fi dificilă. În acest caz, secțiunea analitică acționează ca bază pentru prognozarea următoarelor tendințe și a caracteristicilor ulterioare ale întreprinderii.

Succesiunea standard a acțiunii de dezvoltare a capitolului poate fi prezentată după cum urmează:

1. Colectarea datelor inițiale privind obiectul cercetat. Dacă este vorba de o întreprindere, atunci este necesar de colectat informațiile necesare din arhivă sau direct de la lucrătorii acestei întreprinderi.
2. Analiza generală și sistematizarea actelor normative și legale care reglementează activitatea întreprinderii.
3. Pe parcursul elaborării tezei, trebuie de ținut cont atât de tendința generală de dezvoltare a problemei studiate, cât și de evoluția tuturor componentelor sale. La sfârșitul paragrafului trebuie prezentate rezultatele obținute.
4. Compararea indicatorilor calculați cu alte întreprinderi similare care operează pe teritoriul țării sau într-o anumită regiune.
5. Pe baza rezultatelor obținute, se trage o concluzie privind relația cauză-efect a apariției diferitelor procese în întreprindere.

Acest capitol prezintă o descriere detaliată a cercetării: o descriere a obiectului de cercetare (de exemplu, întreprinderea) și mediului său, materialele de cercetare, metodele de colectare și prelucrare a datelor (cercetare cantitativă/calitativă etc.) și argumentarea alegerii lor (de exemplu: în principiile de eșantionare a chestionarului, dimensiunea eșantionului). Atunci când se utilizează date statistice, sunt indicate sursele. Când datele trebuiau schimbate, corectate, aceste modificări ar fi trebuit să fie descrise. De asemenea, ar trebui descrise problemele întâlnite în colectarea datelor și modul de rezolvare a acestora. Atunci când se utilizează date statistice deductive pentru analiza datelor (testarea ipotezelor statistice, modelarea econometrică etc.), sunt prezentate descrierile cantitative ale datelor (statistici descriptive).

Descrierea metodelor trebuie să fie atât de precisă încât specialistul să poată repeta studiul, când va fi necesar. Acest capitol descrie, de asemenea, metodele sau programele statistice utilizate în prelucrarea datelor.

Capitolul analitic al tezei de licență – este un nucleu, care combină gândurile studentului despre problemă și metodele de rezolvare a acesteia. Fără analiza componentei teoretice, este imposibil de realizat anumite calcule, deoarece tocmai în ea se dezvoltă scopul și modul corect de desfășurare a cercetărilor ulterioare.

Pentru a scrie o lucrare de calitate, este necesar nu doar de colectat o cantitate imensă de informații, dar și de a le studia aprofundat.

Capitolul al treilea trebuie să aibă un caracter recomandabil și să conțină următoarele:

1) recomandări și propuneri de rezolvare a problemelor identificate pentru atingerea scopului. Pe baza rezultatelor analizei, studentul trebuie să justifice recomandările și activitățile necesare pentru a rezolva problema identificată. Elaborarea recomandărilor sugerează că, pe baza unei analize a situației, a identificării deficiențelor și a posibilităților de rezolvare a problemei, studentul formulează propuneri suficient de complete și bine argumentate;

2) evaluarea eficacității propunerilor și recomandărilor. Măsurile și recomandările propuse de student ar trebui să fie justificate în termeni de eficacitate: economic, social, comunicativ sau altul. Pentru calculul indicatorilor de performanță, ar trebui aleasă o metodologie adecvată, justificarea teoretică a căreia ar trebui stabilită în capitolul I al tezei de licență.

Se presupune că, în momentul începerii celui de-al III-lea capitol, studentul a reușit să sistematizeze cunoștințele dobândite, să analizeze starea întreprinderii studiate și să determine o serie de probleme care necesită soluționare. În continuare, este necesar să se determine căile de rezolvare a acestor probleme, modalități de normalizare sau optimizare a situației.

Aceste metode ar trebui să aibă o justificare științifică la care pot fi utilizate calculele matematice, argumentele logice, analizele comparative, datele statistice sau alte informații, în funcție de natura specifică a subiectului tezei de licență.

Rezultatul lucrului efectuat ar trebui să fie un algoritm clar al acțiunilor, implementarea cărora să garanteze că va duce la soluționarea problemei.

În cazul în care recalcularea efectului economic este dificilă, atunci valoarea științifică sau socială a lucrării e necesar a fi justificată.

O parte din rezultate ar trebui să descrie datele obținute în timpul studiului, care sunt prezentate utilizând diagramele, tabelele și textul autorului, unde analizează, sintetizează și rezumă datele obținute. Textul de legătură ar trebui să evite repetarea și reluarea informațiilor prezentate în tabele și figuri.

Rezultatele oferă prelucrarea statistică a datelor și o evaluare a fiabilității acestora. În anexe sunt prezentate tabele detaliate, rapoarte de observație, informații despre sondaje, transcrieri de interviuri și alte materiale care permit verificarea rezultatelor.

Această secțiune interpretează rezultatele, legăturile, modelele, posibilele generalizări, precum și excepțiile, momentele nesigure, relațiile greșite etc. Rezultatele obținute sunt comparate cu rezultatele similare ale altor autori, încercând să fie fundamentate teoretic. Autorul analizează relațiile care pot fi dezvoltate pe baza rezultatelor.

Obligativ pentru teza de licență este legătura logică dintre capitole, concluziile după fiecare capitol și dezvoltarea consecventă a temei principale pe tot parcursul lucrării.

Concluziile și recomandările completează prezentarea tezei de licență. Acestea sunt scrise în baza prevederilor din teză, generalizării experienței de muncă a întreprinderilor din domeniul studiat și utilizării surselor bibliografice. În concluzii și recomandări se prezintă rezultatele studiului ca rezumat al principalelor rezultate aplicate întreprinderii studiate.

Această parte a tezei conține:

- concluzii importante privind teoria și practica problemei;
- evaluarea cercetării efectuate și descrierea rezultatelor;
- protecția părerilor proprii ale studentului specifice care disting cercetarea studentului de altele o mie;
- propuneri care pot fi puse în aplicare și realizate în practică;
- anumite opinii, dacă există perspective de dezvoltare a subiectului;
- realizarea scopului și a sarcinilor stabilite.

Mai simplu, concluzia este o scurtă trecere în revistă a rezultatelor obținute în procesul elaborării tezei de licență. Este important să fie făcute sub forma unor concluzii analitice depline.

La scriere, ar trebui să se aplice stilul științific de prezentare. Este posibil de simplificat munca cu formularea unor începuturi de frază specifice. Acestea includ următoarele elemente:

- ajungem la concluzia că ...;
- importanța practică a cercetării noastre este ...;
- munca realizată face posibilă ...;
- în concluzie, menționăm că ...;
- în studiul nostru, am aflat că ...;
- pe baza cercetărilor noastre, putem trage astfel de concluzii...

Pentru constatarea faptelor care vor demonstra toate realizările care se desprind din scopul tezei de licență, se recomandă utilizarea unor astfel de formule de exprimare:

- în timpul cercetării, ipoteza a fost dovedită ...;
- la rezolvarea problemei în cercetare este desfășurată/demonstrată/studiată ...;

- astfel, sarcinile au fost îndeplinite în întregime și scopul a fost atins.

Caracteristici de prezentare a materialului.

• Concluzia se scrie ca text structurat. Informațiile se structurează și se pun în ordinea corectă.

- Se numerotează toate constatările, astfel încât acestea să fie ușor de vizualizat.
- Se acordă atenție formei prezentării materialului. Scrierea pronumelui „eu” este interzisă.

Autorul tezei exprimă nu numai punctul său de vedere, ci și opiniile altor persoane, pe opiniile cărora se bazează când elaborează teza de licență.

Lista bibliografiei utilizate. Teza de licență se încheie cu o listă bibliografică, care include în mod necesar toată literatura ce a fost consultată și folosită pentru a scrie teza de licență. Referința la literatura de specialitate din text se indică conform numărului de ordine al sursei din lista bibliografică în paranteze pătrate, cu specificarea paginii de la care a fost luat citatul.

Anexele. Dacă este necesar, conținutul tezei de licență poate fi însoțit de anexe. În anexe ar trebui să se includă calcule, schițe, diagrame și grafice care complică partea textuală a tezei de licență. De asemenea, în anexe pot fi incluse textele programelor dezvoltate de calculator, capturi de ecran ale programelor de calculator utilizate, paginilor web și alt material grafic care depășește 2/3 din pagină se recomandă a fi transferat la anexe.

Cea mai mare parte a tezei de licență poate conține imagini sau material vizual, dar trebuie să conțină maximum de informații utile noi. Tabelele plasate în partea principală trebuie să fie analitice, adică acestea să reprezinte rezultatul procesării și analizei indicatorilor. Datele statistice brute necesare numai pentru informații sau declarații ar trebui menționate în anexele tezei.

Cerința axiomatică pentru teza de licență este o gramatică impecabilă. Prezența erorilor gramaticale, ortografice, greșelile stilistice brute reduc drastic valoarea etică a oricărei cercetări științifice, chiar și inovatoare în conținut.

2.4. Metode de cercetare în teza de licență

Prin *metode de cercetare* se înțelege o serie de acțiuni care sunt concepute pentru a ajuta la atingerea scopului studiului. Ele sunt împărțite în diferite grupuri, în funcție de criteriul de clasificare.

Cu ajutorul *metodelor teoretice*, cercetătorul poate identifica esența fenomenului sau a procesului examinat, să determine legitățile, relațiile și legăturile dintre anumite obiecte. Aceste metode sunt: analiza, sinteza, abstractizarea, analogia, inducția, deducția, clasificarea etc. Referitor la teza de licență, aceste metode sunt utilizate în mod obișnuit în capitolele teoretice și analitice.

Metodele empirice permit studierea unui fenomen sau a unui proces în practică cu ajutorul simțurilor. Acestea includ metodele: observație, experiment, măsurare, interviu, conversație etc. În lucrare se folosesc metodele empirice în elaborarea unui capitol practic.

Dacă metoda este aplicabilă unei mari varietăți de discipline, atunci ea aparține grupului *științific general*, în timp ce metoda științifică specifică este potrivită doar pentru o anumită disciplină sau grup de discipline similare.

Exemple de metode științifice specifice:

Economie: modelarea economico-matematică, metoda economico-statistică, metoda imaginilor geografice, metoda de studiere a conjuncturii economice.

Management și marketing: metoda matriceală a Grupului Boston Consulting, metoda de analiză SWOT, măsurarea și evaluarea activității economice, analiza rentabilității activității întreprinderii, metode de evaluare a eficacității resurselor de muncă.

De obicei, metodele de cercetare sunt enumerate în introducerea tezei. Se poate face acest lucru pe scurt, prin limitarea doar la enumerarea metodelor sau, în detaliu, prin explicarea metodei folosite.

Exemple de formulări scurte și lungi:

În lucrare au fost aplicate metode științifice generale: analiza comparativă, abstractizare, modelare. De asemenea, s-au folosit metode științifice specifice: metoda de măsurare a productivității activității lucrătorilor, experimentul de marketing.

Baza metodologică a lucrării este formată din metodele științifice bazate pe cerințele unei analize complexe a stării economice a întreprinderii. Cu ajutorul metodei abstract-logice, a fost posibilă construirea unei baze teoretice pentru evaluarea stabilității financiare a întreprinderii. Schimbările structurale în această sferă au fost investigate utilizând metoda structurală a sistemului. Tendințele în dezvoltarea întreprinderii au fost identificate cu ajutorul metodelor de cercetare economică și statistică.

Formularea detaliată vă permite să fie înțeles mai bine modul exact în care s-a aplicat această sau altă metodă de cercetare, dar pentru a fi folosită ar trebui ca studentul să fie foarte familiarizat cu metodele înseși.

Înțelegerea metodelor de cercetare va facilita munca studentului asupra tezei de licență, astfel studentul va înțelege când are nevoie de a combina faptele separate, făcând abstracție de unele subiecte ne semnificative sau analizând diferite opinii.

3. Cerințe privind elaborarea tezei de licență

3.1. Perfectarea textului lucrării

Textul lucrării de licență se execută în conformitate cu următoarele cerințe:

- în editorul de text WORD 2003 sau 2007;
- transfer automat de cuvinte;
- formatul paginii A 4, parametrii paginii 210-297 mm;
- margini: dreapta – 15 mm, sus – 25 mm, stânga – 30 mm, jos – 25 mm;
- font – dimensiune 12, Times New Roman;
- calitatea textului imprimat și designul ilustrațiilor, tabelelor și a altor materiale grafice trebuie să satisfacă cerința reproducerii clare;
- nu este permisă deteriorarea foilor tezei de licență, ștergeri, urme ale textului vechi șters;
- spațierea interliniei – 1,5;
- interval între cuvinte – 1 caracter;
- aliniat – 1.25, același în tot textul lucrării;
- aliniere – în lățime;
- paginile trebuie să fie numerotate cu cifre arabe, urmând prin numerotarea pe întregul text al lucrării, numărul paginii este plasat la dreapta în partea de jos a foi, fără punct;
- numărul paginii de pe pagina de titlu nu se afișează, dar se include în volumul total de pagini al tezei de licență;
- figurile, tabelele și alte materiale grafice, aflate pe pagini separate, se includ în numerotarea generală a paginilor;
- numerotarea paginilor tezei de licență și a anexelor incluse în componența sa trebuie să fie transversale;
- în general, sunt acceptate abrevieri de cuvinte;
- dacă în lucrare este adoptat un sistem special de abreviere a cuvintelor sau a denumirilor, în elementul structural „Lista abrevierilor” trebuie să apară lista abrevierilor acceptate;
- numele, denumirea instituțiilor, organizațiilor, firmelor, numele produselor și alte denumiri corespunzătoare din textul lucrării sunt date în limba originală. Este permisă transliterarea numelor proprii și darea numelui organizațiilor în traducere în limba de lucru cu adăugarea (la prima mențiune) a denumirii originale;
- capitolele, paragrafele trebuie să fie numerotate cu cifre arabe și înregistrate fără o indicare specifică;
- compartimentele trebuie să aibă o numerotare ordonată în text, cu excepția anexelor;
- numărul paragrafului include numărul capitolului și numărul ordinal al paragrafului, separate de un punct: Exemplu: 1.1, 1.2, etc.
- după denumirea capitolului, paragrafului din text nu se pune punct.

Din pagină nouă se începe:

- Adnotarea
- Cuprinsul
- Introducerea
- Capitolele
- Concluzii și recomandări
- Bibliografia
- Anexe

Paragrafele încep imediat după capitol, ținând seama de spațiile necesare.

3.2. Perfectarea denumirilor de compartimente

Capitolele și paragrafele tezei de licență ar trebui să conțină rubrici care reflectă în mod clar și pe scurt conținutul capitolului și paragrafului. Denumirile de compartimente ar trebui culese din aliniat cu litere majuscule, fără punct la sfârșit, fără a fi subliniate, fără decalaj de cuvinte. Dacă compartimentul este format din două fraze, acestea sunt separate prin punct. Este necesar de lăsat un spațiu între linii după textul principal înainte de un nou paragraf, capitolele se încep din pagină nouă.

Exemplul 1:

Capitolul 1. ORGANIZAREA SERVICIILOR DE RECEPȚIE ÎN PROCESUL DE CAZARE

1.1. Organizarea serviciilor de catering în timpul sejurului

Exemplul 2:

Capitolul 1. ABORDAREA DE MARKETING ÎN ORGANIZAREA EFICIENTĂ A PROCESULUI DE GESTIONARE A SORTIMENTULUI DE PRODUSE PENTRU ÎNȚEPRINDERI

1.1. Esența comercială a mărfurilor și a sortimentelor de produse

1.2. Trăsături distinctive ale organizării procesului de gestionare a sortimentului de produse

1.3. Argumentarea soluțiilor de marketing în domeniul gestionării gamei de produse

Introducerea și Concluzii și recomandări nu se numerotează. Fiecare compartiment (introducere, capitole, concluzii, bibliografie, anexe) încep pe o pagină nouă. Denumirile de compartimente nu trebuie separate de text și nici nu trebuie să fie în partea de jos a paginii. Cuvintele din denumirea de compartimente nu se împart în silabe. Capitolul este împărțit în paragrafe, paragraful nou trebuie să înceapă pe aceeași pagină pe care a fost finalizat cel din urmă, despărțit de un rând între linii.

3.3. Aranjarea materialului grafic

Figurile – desenele (scheme, diagrame etc.) sunt plasate în lucrare pentru a stabili proprietățile sau caracteristicile obiectului, precum și pentru o mai bună înțelegere a conținutului lucrării. Materialul ilustrativ trebuie să fie menționat în conținutul lucrării. Figurile (desene, grafice, scheme, diagrame, fotografii) sunt denumite „Figura”. Sunt localizate în lucrare direct după textul în care sunt menționate pentru prima dată sau pe pagina următoare, dacă nu se încadrează în locația specificată. Toate ilustrațiile trebuie să conțină referințe în lucrare.

Numele figurilor sunt plasate sub acestea.

Numărul de figuri ar trebui să fie suficient pentru a explica textul. Figurile pot fi aranjate în funcție de textul lucrării (posibil mai aproape de părțile corespunzătoare din text), cât și la sfârșitul acesteia. Figurile trebuie să fie numerotate cu cifre arabe.

Dacă figura este una, atunci nu se numerotează. Este permisă enumerarea figurilor în fiecare capitol. În acest caz, numărul figurii este format din numărul capitolului și numărul figurii, separate de un punct. De exemplu: Figura 1.1.

Când se face referire la figură, trebuie să fie scris „... în conformitate cu Figura 1.2” în cazul numerotării dintr-un capitol.

Figurile ar trebui să aibă un nume și date explicative (textul de captură). Numele figurii trebuie să corespundă conținutului său. De exemplu, dacă parametrii sunt specificați pe un anumit număr de ani – atunci aceasta este „Dinamica ...”.

Trebuie specificat un interval de timp. De exemplu, pentru ce an sau serie de ani. Neapărat trebuie să se specifice destinația. De exemplu, o țară, o regiune, o industrie, o întreprindere. Dacă cifra este reprezentată în procente (% - expresie), atunci aceasta este „Structura....”.

Figurile trebuie să fie aranjate în pagină, confortabil, pentru a fi ușor studiate, fără a întoarce lucrarea sau de a o roti în sensul acelor ceasornicului. Sub denumirea de figură, trebuie să fie specificată sursa, de unde este extrasă sau în baza căruia material a fost elaborată.

Exemplu:

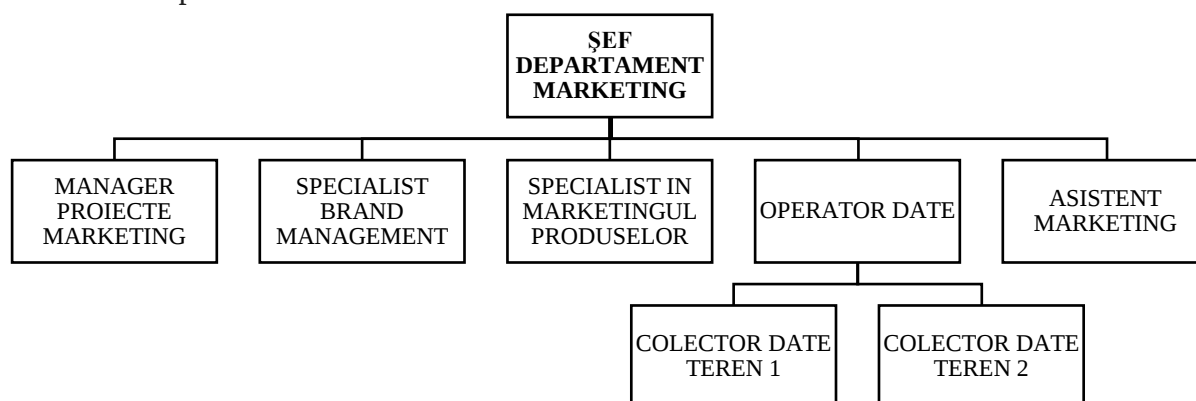

Figura 1.1. Structura departamentului marketing al întreprinderii

Sursa: Elaborat de autor.

3.4. Aranjarea tabelelor

Tabelele din tezele de licență sunt utilizate pentru o vizibilitate și o comparare mai bună a indicatorilor. Denumirea tabelului, dacă este cazul, ar trebui să reflecte conținutul acestuia, să fie precis și concis. Denumirea tabelului trebuie să fie plasată deasupra acestuia, în mijlocul liniei următoare după mențiunea sa.

Exemplu:

Tabelul 1.1. Volumul producției și al vânzărilor produselor întreprinderii în 2018

Nr. crt	Departament de producție	Numărul diferitelor tipuri de produse	Volumul de producție (tone / litri)	Venituri din vânzări (mii lei)

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor de la întreprindere,

Când o parte a tabelului se transferă pe altă pagină, denumirea acestuia este plasată numai în prima parte a acestuia, linia orizontală inferioară care delimitează tabelul nu este desenată.

Tabelul trebuie să fie plasat în teza de licență imediat după textul în care este menționat pentru prima dată sau pe pagina următoare.

Toate tabelele trebuie să fie menționate în textul lucrării. La referință, este necesar să se scrie cuvântul „tabelul” cu indicația numărului acestuia.

Un tabel cu un număr mare de rânduri poate fi transferat în altă pagină. Când se transferă o parte dintr-un tabel pe o altă pagină, cuvântul „Tabel” și numărul său sunt indicate o dată pe prima parte a tabelului, deasupra celeilalte părți se scrie cuvântul „continuare” și se indică numărul tabelului.

Exemplu: Continuarea tabelului 1.1.

Pe tabel în partea dreaptă se va menționa unitatea de măsură care reflectă datele din tabel (unități, lei, tone, kg etc.) Numărul tabelului este format din numărul capitolului și numărul de ordine al tabelului.

Este permisă aplicarea unei dimensiuni a fontului textului în tabel mai mică decât în textul de bază al lucrării.

Titlurile graficelor de tabel, de regulă, se scriu paralel cu rândurile tabelului. Dacă este necesar, este permis un aranjament perpendicular al anteturilor de grafic.

3.5. Aranjarea formulelor

Ecuatiile și formulele trebuie selectate din text într-o linie separată. Sub fiecare formulă sau ecuație trebuie lăsat, cel puțin, un rând liber.

Dacă ecuația nu se potrivește într-o singură linie, atunci trebuie transferată după semnul egal (=) sau după semnul plus (+) sau minus (-), înmulțire (x), împărțire (:) sau alte semne matematice, semnul se repetă la începutul următoarei linii.

Atunci când formula este transferată pe semnul care simbolizează funcționarea multiplicării, se utilizează semnul (x).

Explicațiile valorilor simbolurilor și ale coeficienților numerici trebuie să fie date direct în formulă, în aceeași ordine în care sunt date în formule. Formulele din teza de licență trebuie să fie numerotate consecutiv pe întreaga lucrare cu cifre arabe în paranteze în poziția extremă dreaptă de pe linie.

Exemplu:

$$c_a = \frac{V_v}{V_t} \cdot 100\%, \quad (1)$$

unde:

c_a – cota absolută de piață;

V_v – volumul de vânzări a întreprinderii;

V_t – volum total de tranzacții.

Referințele din text la formule sunt specificate în paranteze, precum este prezentat în exemplu.

Exemplu: Calculul este prezentat în formula (1).

Numerotarea formulelor pe capitole este permisă. În acest caz, numărul formulei constă din numărul capitolului și al numărului de ordine al formulei.

Exemplu:

$$c_a = \frac{V_v}{V_t} \cdot 100\%, \quad (2.1)$$

unde:

c_a – cota absolută de piață;

V_v – volumul de vânzări al întreprinderii;

V_t – volum total de tranzacții.

Ordinea de prezentare în teză a formulelor este necesar să ofere o numerotare separată în textul lucrării de licență.

Exemplu: Calculul este prezentat în formula (2.1).

3.6. Întocmirea listei bibliografice

Toate sursele bibliografice, la care în text se face referință, trebuie să fie descrise într-un compartiment aparte, numit „Bibliografie”. Acest compartiment se plasează la sfârșitul textului de bază al tezei, conținând toate sursele utilizate: acte normative și legislative, monografii, anuare, manuale, culegeri de lucrări științifice, rapoarte științifice și tehnice, drepturi de autor, brevete, articole de reviste și ziare etc.

Sursele sunt clasate în ordinea alfabetică după numele de familie al autorilor lucrărilor sau titlu (în cazul în care autorul nu este specificat). Nu se permite de amestecat titluri scrise cu diferite alfabetice (rus, latin). Lucrările aceluiași autor se vor clasa după ordinea alfabetică a titlului sau după cronologia editurii. Clasarea lucrărilor autorilor cu același nume de familie se vor ordona după ordinea alfabetică a inițialelor prenumelor autorilor. Actele normative și legislative sunt plasate la începutul listei bibliografice.

Cercetările străine sunt utilizate pentru a dezvolta propria temă unică. Lista bibliografică permite a observa ce surse studentul a cercetat și utilizat pentru a obține produsul final. Lista

bibliografică ajută studentul să facă față acuzațiilor de plagiat sau citate false (referiri la fapte dintr-o sursă, care de fapt nu există sau declarații false).

Studentul poate folosi următoarele tipuri de surse bibliografice:

1. Acte normative și legislative (Constituția, Coduri RM, legi, regulamente, decrete, ordine, acorduri interstatale, convenții, hotărâri (ministere și departamente), standarde de stat, standarde industriale, cerințe tehnice, norme și reguli de construcție, norme și reglementări sanitare, instrucțiuni etc.).
2. Ediții de un volum și multivolume (cărți, anuare, manuale, materiale didactice, indicații practice, indicații metodice, recomandări, culegeri).
3. Manuscrise – lucrări plasate într-o bibliotecă sau într-o bibliotecă electronică pentru acces liber.
4. Acte de brevetare (brevet de invenție, certificat-model de utilitate, brevet de design industrial, certificat pentru un program de calculator sau o bază de date).
5. Documente nepublicate – acestea sunt teze de doctor, autoreferate etc.
6. Ediții în serie și continue (ziare, reviste, culegeri, buletine).
7. Publicații cartografice.
8. Documente grafice (picturi, tutoriale video, cărți poștale, calendare etc.).
9. Materiale video și audio.
10. Surse electronice de pe Internet.

În lista bibliografică, ca și în întregul text al lucrării, nu sunt permise greșelile și erorile gramaticale.

3.7. Elaborarea anexelor

Anexele includ orice materiale ajutoare de susținere a lucrării, precum și ilustrații, tabele și formule care ocupă prea mult spațiu (mai mult de 2/3 din foaie), ceea ce face dificilă percepția întregului text.

Anexele sunt plasate la sfârșitul tezei și, de regulă, sunt separate de lista bibliografică printr-o foaie separată pe care se culege titlul „Anexe”. Numărul acestei foi aparte este indicat în cuprins, însă nu sunt specificate numerele de pagină ale anexelor individuale.

În anexe pot fi incluse acele materiale care nu sunt necesare pentru scrierea unei teze de licență: grafice, tabele cu date intermediare, tabele mari etc. În textul lucrării la toate anexele trebuie să existe referințe. Anexele sunt plasate în ordinea referințelor în textul tezei.

Fiecare anexă ar trebui să înceapă de pe o pagină nouă, cu cuvântul „Anexă” în partea de sus în dreapta paginii, cu denumirea acesteia.

Anexa trebuie să aibă un titlu, care este scris simetric începând cu literă majusculă. Anexele sunt numerotate cu cifre arabe.

Anexele în teză – fac parte din cercetarea studentului pentru a elabora o teză conform calificării. Cu ajutorul anexelor prin tabele, grafice, cifre, desene și alte elemente, studentul poate să demonstreze în mod clar rezultatele cercetării. De obicei, acest compartiment demonstrează comisiei un studiu aprofundat al subiectului de către student. Compartimentul trebuie să conțină informații suplimentare, să precizeze metodologia aplicată și clasificarea elaborată de autor.

Compartimentul trebuie să conțină ceea ce nu era rațional de inclus în partea principală a tezei (format nonstandard de prezentare, volum mare și multe altele). De obicei, în anexe se includ:

- tabele;
- grafice;
- diagrame;
- formule și calcule;
- material ilustrativ, care include fotografii, hărți, desene;

- materiale de referință (de exemplu, situațiile financiare ale companiei unde studentul lucrează, sau documentația pe care se bazează datele care au fost utilizate în cercetare).

Condiții obligatorii de aranjare

- Anexele trebuie să fie strict la sfârșitul tezei de licență.
- Fiecare anexă trebuie să fie pe o foaie separată. În colțul din dreapta sus al paginii se notează „Anexa 1”, „Anexa 2”, „Anexa 3” etc.

- În textul de bază al tezei de licență, trebuie să fie făcute referințele la anexe. Ele sunt indicate, de obicei, în paranteze. De exemplu: (vezi Anexa 3; rezultatele studiului sunt prezentate în Anexa 1).

- Conținutul trebuie să indice prezența anexelor.

- Trebuie de reținut că teza de licență este o lucrare științifică serioasă, deci nu ar trebui să existe varietăți în culori. Dacă teza de licență conține diagrame, atunci ar trebui să aibă doar 3-4 culori și toate acestea ar trebui să aibă același stil.

- Dacă textul este foarte voluminos, este posibilă o demarcare fracționată a anexelor, în care pot fi specificate conform numărului capitolului și al paragrafului. De exemplu, Anexa 1.1, Anexa 1.2 etc.

- Pentru anexele care conțin două sau mai multe foi, pe pagina a doua și următoarele este scris „Continuarea Anexei 1”.

- Anexele conțin informații la care se face referință în text pentru a confirma o idee. Nu poate fi atașat doar un tabel care pare a fi relevant pentru subiectul cercetat, dar nu se spune nimic despre acesta în conținutul tezei de licență.

Anexele trebuie să aibă o numerotație comună cu celelalte părți ale documentului.

4. Pregătirea pentru susținerea și prezentarea tezei de licență

Pentru a se pregăti de susținerea tezei de licență, studentul trebuie să pregătească rezumatul lucrării, și să țină cont de timpul acordat susținerii de aproximativ 10 minute. Pentru a realiza rezumatul, este necesar să fie pregătit un material ilustrativ care să reflecte principalele rezultate obținute în lucrare și să fie coordonat cu raportul.

Materialul ilustrativ ar trebui prezentat sub forma unei prezentări.

Scopul acesteia – este să prezinte vizual (folosind proiectorul și programul PowerPoint) principalele puncte ale studiului, rezultatele acestuia sub forma unui rezumat și a diverselor materiale grafice.

Având în vedere că prezentarea se bazează pe discursul de susținere a tezei, de obicei, cu ajutorul prezentării în format PPT se reflectă tema și relevanța acesteia, scopul și sarcinile, descrierea succintă a structurii tezei, conținutul principal și concluziile de la fiecare capitol, rezultatele teoretice și practice ale studiului, perspectivele sale.

Prezentarea este perfectată, de obicei, cu ajutorul programului PowerPoint. Prezentarea ajută la ilustrarea discursului, astfel încât materialele expuse nu ar trebui să dubleze povestirea, dar ar trebui să aibă relație comună cu ea.

Se recomandă respectarea următoarelor cerințe:

1. Primul slide este pagina de titlu cu tema tezei de licență, numele complet al studentului, numele complet al coordonatorului științific, anul elaborării.

2. Toate slide-urile sunt numerotate, cu excepția primului.

3. Materialul de pe slide-uri trebuie să fie scurt și clar, dimensiunea fontului să fie de cel puțin 20 TNR și de preferință 24 TNR.

4. În partea de sus se indică denumirea slide-ului (mărimea fontului 36-40 TNR).

5. Dacă există text pe slide, trebuie remarcat faptul că propozițiile lungi nu sunt percepute complet, deci trebuie de gândit la scurtarea textului în format rezumat; lungimea propoziției – nu mai mare de 5 cuvinte.

6. Nu este permisă plasarea pe slide a discursului studentului, slide-ul ilustrează și nu dublează povestirea.

7. Toate formulele trebuie să fie însoțite de explicații la simbolurile utilizate pe același slide.

8. Graficele și tabelele trebuie să conțină text ușor de citit de la distanță.

9. Pe slide-uri se recomandă să se utilizeze materiale grafice și diagrame, liste și tabele în loc de text.

10. Se recomandă utilizarea diferitelor scheme colorate pentru designul slide-urilor, fonturi de culori. Se recomandă contrastul de culori, font negru pe slide cu fundal deschis.

Se recomandă ordonarea slide-urilor pentru prezentare în următoarea consecutivitate:

- foaia de titlu (1 slide);
- actualitatea temei (1 slide);
- obiectul și subiectul cercetării (1 slide);
- scop, sarcini (poate fi pe un slide sau împărțite pe 2);
- problema, ipoteza, metodologia, structura tezei (deseori, dar nu întotdeauna, este inclusă în structura prezentării);

- conținutul principal al părții teoretice a tezei, inclusiv concluziile privind capitolul teoretic (1-2 slide-uri);

- conținutul principal al părții practice, inclusiv concluziile privind capitolul analitic (1-3 slide-uri);

- conținutul principal al capitolului empiric, inclusiv concluziile la acest capitol (1-2 slide-uri);

- concluzii și recomandări (1-2 slide-uri),

În total – 11-13 slide-uri. În principal – cursul tezei de licență trebuie prezentat logic, dar pe scurt, clar, detaliat, accesibil, ușor de înțeles pentru toți. În mod ideal, susținerea tezei de licență ar trebui încadrată în interval de 7-10 minute.

Pentru a crea un raport complet, poate fi utilizat planul – exemplu propus în continuare. Raportul privind susținerea tezei este scris în principal în conținutul introducerii și al concluziei.

1. Prezentarea studentului, tema tezei de licență.

„Stimate președinte și membri ai Comisiei de licență, spre atenția dumneavoastră este prezentată teza de licență cu tema „...”(titlul complet)”.

2. Justificarea actualității.

Din introducere sunt extrase câteva propoziții despre problema științifică care stă la baza studiului. În continuare „Din acest motiv, putem argumenta că tema tezei de licență este, fără îndoială, actuală”.

3. Prezentarea scopului și sarcinilor.

Trebuie de menționat scopul și sarcinile cercetării din introducere, care este de dorit să fie afișate pe slide.

4. Prezentarea subiectului și obiectului cercetării (din introducere).

5. Prezentare generală a surselor de informare, metodelor de cercetare (nu este obligatoriu, dar uneori necesar, dacă logica cercetării implică accentuarea acestora).

6. Structura lucrării, logica ei, concluzii pentru fiecare capitol.

„Teza constă din introducere, 3 capitole, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe (dacă există). Primul capitol este dedicat cercetării teoretice în domeniul ... Mostrele și exemplele pot fi văzute pe slide, în figura, în tabelul etc. În al doilea capitol a fost analizată ... Rezultatele sunt prezentate ... Problema a devenit evidentă ... Astfel, pentru a rezolva problemele identificate în ultimul capitol, am compilat (propus, formulat) ... ceea ce este reprezentat vizual pe slide ”.

7. Rezultatele, semnificația practică și perspectivele pentru studiu.

„În urma cercetărilor realizate (în baza celor menționate mai sus), putem concluziona / conchide ... Cercetarea are o importanță practică în direcția ... Vedem perspectivele cercetării efectuate în ...”. „Vă mulțumesc pentru atenție!”.

Deseori, comisia acordă pentru susținerea tezei 10 minute, de aceea discursul se scrie pe aproximativ 2-3 pagini. Discursul corect compus, prezentarea PPT vor ajuta ca studentul să nu citească de pe foaie, ceea ce irită comisia, care așteaptă ca studentul să se poată exprima liber despre lucrare. Pentru a pregăti un discurs de susținere și a arăta convingător, este logic ca acesta să fie repetat. Dacă, după susținere, s-a declanșat o mică discuție între membrii comisiei, înseamnă că discursul a făcut o impresie bună, a fost scris corect, susținerea a decurs bine.

Susținerea tezei de licență are loc în cadrul unei ședințe deschise a Comisiei de Licență, la care poate participa oricine, pune întrebări și participa la discuții privind teza de licență.

Sarcina Comisiei de Licență este de a evalua pregătirea studenților pentru activitatea profesională și de a decide dacă absolventul poate primi o diplomă de licență.

Înainte de susținerea finală, se recomandă să se desfășoare susținerea prealabilă, scopul căreia este de a testa discursul, de a înlătura frica psihologică, de a ajuta la prezentarea aspectelor forte ale tezei de licență.

La sfârșitul prezentării, studentului îi sunt adresate întrebări de către președinte, membri ai Comisiei, cei prezenți. Întrebările se pot referi la subiectul tezei, unui curs anume, de aceea, înainte de susținere, este recomandabil de reamintit întregul curs și mai ales acele secțiuni care sunt direct legate de subiectul tezei.

În baza prezentării și răspunsurilor la întrebările Comisiei de Licență, se iau decizii privind modul de gândire al studentului și gradul lui de pregătire, profunzimea cunoașterii materialului, a erudiției sale, a capacității sale de a-și susține în mod public și de a-și apăra în mod rezonabil punctul de vedere.

După ce a răspuns la întrebări, se citește avizul conducătorului științific, în care sunt specificate trăsăturile acestei lucrări, se remarcă aspectele pozitive și negative ale lucrării.

Evaluarea rezultatelor susținerii tezei de licență se efectuează în cadrul unei ședințe private a Comisiei de Licență. Evaluarea ia în considerare originalitatea și semnificația științifică și practică a subiectului, calitatea realizării și designul cercetării, pregătirea discursului și prezentării PPT (material distribuit, prezentare PPT), precum și susținerea tezei de licență.

Nota este anunțată în ziua susținerii după susținerea tuturor tezelor de licență în cadrul unei ședințe deschise a Comisiei de Licență.

ANEXE

Anexa 1

Foaia de titlu

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

(font 14, Bold, centered)

FACULTATEA ȘTIINȚE ECONOMICE (font 14, Bold, centered)

DEPARTAMENTUL ECONOMIE, MARKETING ȘI TURISM

NUMELE, PRENUMELE AUTORULUI (font 14, Bold, centered)

DENUMIREA TEMEI (font 16, Bold, centered)

Codul și denumirea specialității (362.1 Marketing și logistică) (812.1 Turism)

(font 14, Bold, centered)

TEZĂ DE LICENȚĂ

Șef departament

_____ **Hămuraru M.**

Doctor, conferențiar universitar

Coordonator științific

_____ **Numele, Prenumele coordonatorului**

Titlul științific, gradul didactic

Autor

CHIȘINĂU, 2019

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR

ADNOTARE (în limbile română și engleză).....

INTRODUCERE.....

Capitolul 1. DENUMIREA CAPITOLULUI I.....

1.1. Denumirea paragrafului.....

1.2. Denumirea paragrafului.....

1.3. Denumirea paragrafului.....

**Capitolul 2. SITUAȚIA ACTUALĂ LA NIVELUL FORMĂRII COMPETENȚELOR
CERCETAREA STUDENTULUI.....**

2.1. Denumirea paragrafului.....

2.2. Denumirea paragrafului.....

2.3. Denumirea paragrafului

**Capitolul 3. STRATEGIA FORMĂRII COMPETENȚEI DE CERCETARE A
STUDENTULUI.....**

3.1. Denumirea paragrafului.....

3.2. Denumirea paragrafului.....

3.3. Denumirea paragrafului.....

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....**BIBLIOGRAFIE.....****ANEXE.....**

CUPRINS

INTRODUCERE.....	
Capitolul 1. ASPECTE TEORETICE PRIVIND ANALIZA COMPORTAMENTULUI CONSUMATORILOR.....	
1.1. Consumatorii ca obiect de studiu.....	
1.2. Factorii ce influențează comportamentul consumatorului	
1.3. Modele de comportament al consumatorului	
Capitolul 2. ANALIZA ACTIVITĂȚII COMPANIEI „...” SRL.....	
2.1. Caracteristica generală a activității companiei „...” SRL.....	
2.2. Analiza situației economico-financiare a companiei „...” SRL	
2.3. Analiza comportamentului consumatorului de electrocasnice pe piața Republicii Moldova	
Capitolul 3. CĂI DE ÎMBUNĂȚIRE A ACTIVITĂȚII DE MARKETING ÎN CADRUL COMPANIEI „...” SRL	
3.1. Alegerea strategiei de marketing a companiei „...” SRL	
3.2. Elaborarea recomandărilor pentru stimularea activității consumatorilor	
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	
BIBLIOGRAFIE	
ANEXE.....	

CUPRINS

ADNOTARE	
INTRODUCERE	
Capitolul 1. ASPECTE CONCEPTUALE PRIVIND MEDIUL INTERN ȘI EXTERN AL ÎNTREPRINDERII HOTELIERE.	
1.1. Aspecte generale privind activitatea întreprinderii hoteliere	
1.2. Conceptul privind mediul intern al întreprinderii hoteliere	
1.3. Definirea mediului exterior a întreprinderii hoteliere și impactul acestuia asupra activității întreprinderii	
Capitolul 2. ANALIZA ACTIVITĂȚII HOTELULUI „...” SRL	
2.1. Caracteristica generală a activității hotelului „...” SRL	
2.2. Analiza serviciilor furnizate și condițiile de prestare ale hotelului „...” SRL.....	
2.3. Analiza componentelor mediului intern și extern al hotelului „...” SRL	
Capitolul 3. RECOMANDĂRI DE PERFECTIONARE A GESTIONĂRII ÎNTREPRINDERII ȘI TENDINȚE DE DEZVOLTARE	
3.1. Identificarea direcțiilor de perfecționare a componentelor mediului intern.	
3.2. Identificarea direcțiilor de perfecționare a componentelor mediului extern.....	
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	
BIBLIOGRAFIE	
ANEXE	

Către șef-departament Economie, Marketing și Turism

Hămuraru Maria

Doctor, conferențiar universitar

Cerere

Subsemnatul (a), _____ student în anul _____,
grupa _____, specialitatea _____, Facultatea Științe
Economice, Universitatea de Stat din Moldova, rog aprobarea temei tezei de licență nr.

_____ ”_____

_____ ”

« _____ » _____ 20 _____

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea Științe Economice
Departamentul Economie, Marketing și Turism

AVIZ

La teza de licență cu tema _____

Elaborată de studentul (a) _____ Grupa _____

Referitor la teza de licență formulăm următoarele aprecieri:

Nr. crt	Criterii de apreciere	Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bine	Foarte bine
1	Corespunderea tezei de licență realizate cu domeniul de specialitate solicitat				
2	Reflectarea temei tezei de licență în conținutul lucrării				
3	Corelarea dintre tema/conținutul tezei de licență și cerințele, necesitățile societății				
4	Echilibrarea materialului prezentat în capitolele tezei de licență				
5	Relevanța metodologiei aplicate în cercetare				
6	Completitudinea datelor cercetării (analiză, interpretare, argumentare logică)				
7	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului				
8	Expunerea și argumentarea concluziilor				
9	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice				
10	Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului tezei de licență				
11	Corectitudinea perfectării aspectului grafic al tezei				

Suplimentar menționăm

În concluzie, considerăm că teza de licență întrunește integral/parțial/nu întrunește (de subliniat) condițiile pentru a fi susținută în fața Comisiei pentru examenul de licență.

Aprecierea dată de către coordonatorul științific: nota _____

Coordonator științific _____ Semnătura _____ (numele, prenumele, titlul științific, didactic)

**Planul calendaristic
de elaborare a tezei de licență**

(numele, prenumele studentului)

Tema tezei de licență _____

Etapele elaborării și prezentării tezei de licență

Nr. crt	Etapele	Data limită (aprobat de departament)	Data realizării/ semnătura coordonatorului
1	Studierea surselor bibliografice	Permanent	
2	Aprobarea planului tezei	Până la 15.12.2018	
3	Elaborarea și prezentarea capitolului 1	Până la 04.03.2019	
4	Elaborarea și prezentarea capitolului 2	Până la 04.04.2019	
5	Elaborarea și prezentarea capitolului 3	Până la 06.05.2019	
6	Definitivarea și prezentarea variantei finale a tezei coordonatorului	Până la 16.05.2019	
7	Înregistrarea tezei la departament și plasarea în sistemul antiplagiat	25.05.2019-01.06.2019	
8	Susținerea publică a tezei de licență (în fața Comisiei pentru examenul de licență)	10.06.2019-30.06.2019	

Student (a) _____ -

Coordonator științific _____ Semnătura _____
(numele, prenumele, titlul științific, didactic)

Aranjarea bibliografiei

Lista bibliografică cuprinde lucrări utilizate în teză cu referințe ce reflectă utilizarea acestora în text. Exemple de publicații tipărite:

Cărți cu un autor:

1. Nistoreanu P. Managementul în turism și servicii. București: A.S.E., 2005. 335 p.
2. Stănciulescu G. Managementul operațiunilor de turism. București: ALL BECK, 2003. 448 p.

Cărți cu mai mult de trei autori:

1. Stan N. ș. a. Tratat de legumicultură. București: Timpul, 2004.

Articole, publicații:

1. Chistruga M. Accesul la finanțe – constrângere la creșterea economică din Republica Moldova, În: Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”. Chișinău: Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, 2012, nr. 2, p. 90-98.
2. Rurac M. Influența prelucrării de bază a solului asupra unor însușiri fizice. În: Culegere de lucrări științifice a Universității Agrare de Stat din Moldova, 2001, vol. 9, p. 95-99.

Alte surse:

1. Legea cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352-XVI. Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 57 din 24.11.2006.
2. Anuarul statistic al Republicii Moldova. Chișinău, 2016.

Surse internet:

1. <http://chamber.md/> - site-ul oficial al Camerei de Comerț și Industrie din Republica Moldova

Bibliografie pentru specialitatea „Turism”

I. Acte normative și legislative

1. Legea Republicii Moldova cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 2, cu modificări și completări.
2. Legea Republicii Moldova privind accesul la informație nr. 982-XIV din 28.07.2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 88-90, cu modificări și completări.
3. Legea Republicii Moldova privind insolabilitatea nr. 632-XV din 14.11.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2001, nr. 139-140/1082, cu modificări și completări.
4. Legea Republicii Moldova privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126-131, cu modificări și completări
5. Legea Republicii Moldova cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova nr. 352 din 24.11.2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 14-17.

II. Actele întreprinderii

6. Bilanțul contabil SRL„...” pentru anii 2014-2016.
7. Rapoarte statistice SRL „...” pentru anii 2014-2016.

III. Bibliografie în limba română

8. Bâzgu E. Arhitectura populară din zona Orheiului Vechi: Ghid practic / Eugen B, Mihai U.; Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Chișinău: PNUD Moldova, 2005. 40 p.
9. Bran F. Turismul rural: Modelul european / Florina Bran, Dinu Marin, Tamara Șimon. București: Editura Economică, 1997. 176 p.
10. Bolocan D. Geografia turismului / Dumitru Bolocan. Chișinău: Universul, 2010. 218 p.
11. Cavcaliuc I. Moldovan-Batrînac V. Marketingul turismului intern. Chișinău: Crio SA, 2010.
12. Cetină Iu. Marketingul competitiv în sectorul serviciilor. București, 2001.
13. Cocean R. Economie și planificare strategică în turism / Radu Cocean, Ovidiu Ioan Moiescu, Valentin Toader. Cluj-Napoca: Risoprint, 2014. 381 p.
14. Draica C. Ghid practic de turism internațional și intern: A.B.C. - Turism / Constantin Draica. București: ALL Beck, 1999. 192 p.
15. Gribincea Al. Teoria și practica excursionistă: Note de curs / Alexandru Gribincea; Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea Științe Economice, Catedra Economie, Marketing și Turism. Chișinău: CEP USM, 2015. 152 p.
16. Gribincea Al. Excursion activity – theory and practice: Course notes / Alexandru Gribincea, Corina Gribincea, Svetlana Corcodel; Moldova State University, Faculty of Economic Sciences, Department of Economics, Marketing and Tourism. Chișinău: CEP USM, 2015. 136 p.
17. Guțuțui V. Armonizarea politicilor de gestionare a resurselor naturale și patrimoniului cultural pentru încurajarea turismului transfrontalier în cadrul parteneriatului Uniunea Europeană - Republica Moldova / Veaceslav Guțuțui, Viorel Miron; EXPERT-GRUP; ADEPT. Chișinău: Bons Offices, 2006. 85 p.
18. Florea S. Potențialul turistic al Republicii Moldova: Patrimoniul de monumente naturale și antropice / Serafim Florea; Univ. de Stat din Moldova, Fac. de Științe Economice. Ed. a 2-a, rev. și comp. Chișinău: Garamond Studio, 2007. 408 p.
19. Jolondcovschi Al. Turismul ecologic și rural: realități și perspective / Alexandru Jolondcovschi, Serafim Florea; Min-rul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului. Fondul Ecologic Național. Chișinău: Prometeu, 2001. 108 p.
20. Ostrofeț, L. Dezvoltarea turismului eco-rural aplicat în Republica Moldova – proiect deschis pentru integrarea europeană: monografie / L. Ostrofeț; Univ. Liberă Int. din Moldova,

Departamentul Științe Economice, Cat. Economie și Relații Economice Internaționale. Chișinău: [s.n.], 2010. 184 p.

21. Lesco A. O nouă pensiune agroturistică la Trebujeni. În: Natura nr.6 (147), p.10
22. Lazar S. Turismul rural. Ghidul Gospodarului. Chisinau: Sirius.2004, p.112
23. Miron V. Tomiță P. Managementul resurselor turistice din Republica Moldova. Chișinău: UASM, 2007. 167 p.
24. Miron V. Turismul rural în Moldova: Îndrumar pentru autoritățile publice locale / Viorel Miron. Chișinău : Știința, 2002. 116 p.
25. Miron V. Relațiile comerciale dintre Republica Moldova și țările Uniunii Europene în domeniul turismului / Viorel Miron; Expert-Grup, ADEPT. Chișinău: Bons Offices, 2007. 55 p.
26. Nedelea Al. Politici de marketing în turism. Bucuresti; Editura Economică, 2003.
27. Nistoreanu P. Managementul în turism și servicii, Editura A.S.E.București , 2005.
28. Ostrofeț L. Dezvoltarea turismului eco-rural aplicat în Republica Moldova. Chișinău: 2010. 127 p.
29. Platon N. Managementul serviciilor turistice. Chișinău: Asociația Națională a Agențiilor de Turism, 2010. 156 p.
30. Pilat L. Moldova turistica. Chisinau: Timpul. 1981. 52 p.
31. Sochircă V. Resurse turistice: (Suport de curs) / Vitalie Sochircă, Iurie Bejan. Chișinău: CEP USM, 2011. 139 p.
32. Stăncioiu A. Dicționar de terminologie turistică / Aurelia Felicia Stăncioiu. București: Editura Economică, 1999. 245 p.
33. Turcov E. Direcții de dezvoltare și promovare a turismului în Republica Moldova, Chișinău: Editura-poligr. al A.S.E.M., 2002, 208 p.
34. Turcov E. Coordonarea turismului / Elena Turcov. Chișinău: ASEM, 2006. 209 p.

IV. Bibliografie în limba rusă

35. Аванесова Г.А. Сервисная деятельность: историческая и современная практика, предпринимательство, менеджмент. Москва, 2005. 318 с.
36. Агамирова Е.В. Управление персоналом в туризме и гостинично-ресторанном бизнесе: практикум. Дашков и Ко, 2007. 180 с.
37. Бабкин А. В. Специальные виды туризма: Учеб.пособие. Ростов-на-Дону, 2008. 97 с.
38. Бондаренко Г. А. Менеджмент гостиниц и ресторанов. Мн.: Новое знание, 2006. 375 с.
39. Верина В. Памятники природы Молдавии. Кишинев: Карта Молдовеняскэ. 1980. 269 с.
40. Волков Ю.Ф. Введение в гостиничный и туристический бизнес. Ростов-на-Дону: Феникс, 2003. 412 с.
41. Волков Ю.Ф. Гостиничное и ресторанное дело, туризм: Сборник нормативных документов. –Ростов-на-Дону: Феникс, 2006. 102 с.
42. Волков Ю.Ф. Технологии гостиничного обслуживания. Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. 345 с.
43. Волов А. Б., Иванов В. В. Гостиничный менеджмент. – Москва: Инфра М, 2006. 204 с.
44. Грачева О.Ю., Маркова Ю. А., Мишина Л. А., Мишунина Ю. В. Организация туристического бизнеса: технология создания турпродукта / Дашков и Ко, 2008. 276 с.
45. Денисенко А. В., Сенин В. С. Гостиничный бизнес: классификация гостиниц и других средств размещения. – Москва: Финансы и статистика, 2004. 135 с.
46. Дурович А.П. Организация туризма. Минск: ООО “Новое знание”, 2003.
47. Дурович А.П. Организация туризма: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012.
48. Дурович А. Маркетинговые исследования в туризме: Учеб.-практ. пособие / Александр Дурович, Лина Анастасова. Москва: Новое знание, 2002. 348 с.
49. Емельянов Б.В. Экскурсоведение. - Москва: Советский спорт, 2007. 216 с.

50. Елисеева Т. И., Косолапов А. Б. Практикум по организации и менеджменту туризма и гостиничного хозяйства. Москва: КноРус, 2008. 98 с.
51. Жукова М. А., Сенин В. С. Чудновский А. Д. Управление индустрией туризма. Москва: КноРус, 2007. 385 с.
52. Зайцева Н. А. Менеджмент в сервисе и туризме. Москва: Форум, Инфра М, 2007. 114 с.
53. Ильина Е. Н. Основы туристской деятельности. Москва: Советский спорт, 2002.
54. Кабушкин Н. Менеджмент туризма: Учебник. ООО "Новое знание". Минск, 2002. 409 с.
55. Котлер Ф. Маркетинг: Гостеприимство. Туризм: Учебник для студ. вузов / Филип Котлер, Джон Боуэн, Джеймс Мейкенз; Пер. с англ.; под ред. проф. Р.Б.Ноздревой. - Москва: ЮНИТИ, 1998. 763 с.
56. Кононыхин С.В. Организация гостиничного и ресторанного хозяйства. Донецк: ДИТБ, 2004. 345 с.
57. Лойко О. Т. Туризм и гостиничное хозяйство. Томск: ТПУ, 2005. 458 с.
58. Папирян Г.А. Международные экономические отношения: Экономика туризма / Г.А.Папирян. Москва: Финансы и статистика, 2000. 208 с.
59. Савин Д.А., Урядова А.В. Специальные виды туризма: Учеб. Пособие. Ярославль, 2013.
60. Смирнова И. Г. Логистика туризма: Учеб. пособие. Москва: Знание, 2009.
61. Уокер Дж. Управление гостеприимством. Москва: Юнити, 2006. 345 с.
62. Чудновский А. Д. Менеджмент в туризме и гостиничном хозяйстве. Москва: КноРус, 2007. 478 с.
63. Черных Н.Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: Учеб. пособие. 2-е изд., испр. и доп. Москва: Советский спорт, 2005.

IV. Surse internet

63. Site-ul oficial SRL Voiaj International & Co <http://voiaj.md/>
64. Pagina oficială a Republicii Moldova <http://www.moldova.md/ru/content/turizm>
65. Subtilitatea turismului <https://tonkosti.ru/> Молдова
66. Ghidul Turistic al Moldovei <http://www.travel.md/>
67. Turismul în Moldova <http://www.moldovatur.ru/>
68. <http://mtb.md/locations/5/orheiul-vechi/>
69. Site-ul oficial al Biroului Național de Statistică <http://www.statistica.md/>
70. Sputnik Moldova <https://ru.sputnik.md/infographics/20160601/6950525.html>
71. Portalul de turism în Moldova MOLDSU <http://mold.su/turizm-v-moldove/>
72. Moldovenii <http://www.moldovenii.md/ru>
73. Mănăstirea din piatră de la Țîpova <http://www.planet-earth.ru/skalnyj-monastyr-v-cypovo/>
74. LIVEJOURNAL Pe urmele urmelor mele <http://mir-mak.livejournal.com>
75. Mănăstirea Rudi. <http://orizontul.md/turizm/index.php/features/nationalinii-turizm/monastiri-i-kreposti/91-monastiri-rudi>
76. Regiunea Nistru. Lumânarea Recunoștinței. <http://dniester.eu/tourism>
77. <http://www.intrepidtravel.com/us/moldova>
78. <http://www.businessclass.md>
79. <http://www.turism.gov.md>
80. <http://www.law-moldova.com/laws/rus/turizme-ru.txt>

Bibliografie pentru specialitatea „Marketing și logistică”

I. Acte normative și legislative

1. Legea Republicii Moldova cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 2, cu modificări și completări.
2. Legea Republicii Moldova privind accesul la informație nr. 982-XIV din 28.07.2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 88-90, cu modificări și completări.
3. Legea Republicii Moldova privind comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii, 2010, nr. 206-209, cu modificări și completări.
4. Legea Republicii Moldova privind insolabilitatea nr. 632-XV din 14.11.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2001, nr. 139-140/1082, cu modificări și completări.
5. Legea Republicii Moldova privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126-131, cu modificări și completări
6. Legea Republicii Moldova privind protecția mărcilor nr. 38 din 29.02.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii, 2008, nr. 99-101, cu modificări și completări.
7. Legea Republicii Moldova privind publicitatea nr. 1227 din 27.06.1997. În: Monitorul Oficial al Republicii, 1997, nr. 67-68, cu modificări și completări.
8. Legea Republicii Moldova privind publicitatea nr. 1227 din 27.06.1997. În: Monitorul Oficial al Republicii, 1997, nr. 67-68, cu modificări și completări.

II. Documente de la întreprindere

9. Bilanțul contabil SRL „...” pentru anii 2014- 2016.
10. Rapoarte statistice SRL „...” pentru anii 2014- 2016.

III. Bibliografie în limba română

11. Belostecinic, Gr. Metode și tehnici de scalare în cercetările de marketing [Text] / Grigore Belostecinic ; Acad. de Studii Econ. din Moldova. Chișinău: ASEM, 2008.
12. Belostecinic, Gr. Concurență. Marketing. Competitive / Grigore Belostecinic. Chișinău: ASEM, 1999.
13. Bulat , V. Logistica: teorie și aplicații : note de curs / V. Bulat, I. Barcari. Chișinău : CEP USM, 2012.
14. Cojuhari, A. Cercetări de marketing: (curs de prelegeri). Chișinău: Evrica, 2006.
15. Chiriac, L. Marketingul rural și atractivitatea investițională a localității / Lilia Chiriac, Victor Caun. Chișinău: ASEM, 2013.
16. Gribincea, Al. Marketing-management: (Material didactic). Chișinău, 2007.
17. Gribincea, A. Distribuția produselor alimentare. Chișinău : ULIM, 1999.
18. Pascari, L. Marketing: material didactic. Chișinău: CEP USM, 2004.
19. Petrovici, S. Marketing: curs universitar / S. Petrovici, S. Muștuc, V. Golovco. Chișinău: ASEM, 2008. 288 p.
20. Petrovici, A. Introducere în marketing: Prelegeri / Ala Petrovici, Ala Tabarcea. ; Chișinău: CE USM, 2003.
21. Niță, C. Dicționar de marketing și de afaceri / Constantin Niță, Marius Popescu. București: Editura Economică, 1999.
22. Moșneaga, V. Marketingul politic : Curriculum la cursul universitar / Valeriu Moșneaga, Ala Belostecinic, Ruslan Tanasă. Chișinău: USM, 2002.
23. Harnău, S. Marketing: Ghid pentru antreprenori, instructori și consultanți / Silvia Harnău, Elena Bognibova, Victor Morozov. Chișinău: [s.n.], 2003.
24. Railean, V. Marketing; Chișinău: Tipografia Centrală, 1998.

25. Roller, A. Note de curs la disciplina universitară "Marketing bancar" / Ala Roller, Aliona Zubic. Chișinău: ASEM, 2014.
26. Ulian, G. Prețuri și tarife: Note de curs / Galina Ulian, Maria Cojocaru, Lucia Castraveț. Chișinău: CEP USM, 2013.
27. Tabarcea, A. Marketing: caiet de studiu / Ala Tabarcea, Ala Petrovici. Chișinău: CE USM, 2003.
28. Tecau, A.S. Comportamentul Consumatorului. – Bucuresti: Editura Universitara, 2013.
29. Thomas, Pl. Marketingul. Chișinău: Bons Offices, 2001.
30. Thomas, Pl. Tehnicile studiului de piață. Chișinău: Bons Offices, 2001.
31. Turcov, E. Tehnologiile comerciale și logistica : manual pentru uzul studenților de învățământ superior cu profil economic / E. Turcov, S. Petrovici, A. Petrovici. Chișinău: ASEM, 2005.
32. Turcov, E. Tehnologiile comerciale și logistica : manual pentru uzul studenților de învățământ superior cu profil economic / E. Turcov, S. Petrovici, A. Petrovici. Chișinău: ASEM, 2005.
33. Soca D. Marketingul serviciilor. Bucuresti: Editura Universitara, 2012.
34. Sorocean, Ch. Marketingul – baza businessului / C.Sorocean; în rom. de Rusu Tatiana. Chișinău: ARC, 1999.
35. Ștefaniuc, O. Marketing bancar : suport de curs / Olga Ștefaniuc, Daniela Pîslaruc. Chișinău: CEP USM, 2011.

IV. Bibliografie în limba rusă

36. Анурий В.Ф., Муромкина И.И., Евтушенко Е.В. Маркетинговые исследования потребительского рынка. СПб.: Питер, 2006. 733 с.
37. Арсенова Е.В. Балыков Я.Д. Корнеева И.В. Экономика организации (предприятия): учебник. Москва: Экономистъ, 2007. 618 с.
38. Безлатный Д.В. Психология в рекламе — искусство манипуляции общественным сознанием. М.: ООО «Ваш полиграфический партнер», 2011. 236 с.
39. Беляевский К.К. Маркетинговое исследование: информация, анализ, прогноз. – Москва: Финансы и статистика, 2001. 320 с.
40. Блэкуэлл Р. Поведение потребителей. 10-е изд. / Пер. с англ. / Блэкуэлл Р., Миниард П., Энджел Дж. СПб.: Питер, 2007. 944 с.
41. Богиев Г.Л. Модели поведения потребителей в маркетинговых системах: Учебное пособие. СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2009. 240 с.
42. Годин, А. М. Маркетинг: Учебник для студентов вузов / А. М. Годин. Москва: Изд.-торговая корпорация "Дашков и К°", 2003.
43. Грибинча, Ал. Информация и рынок: планирование ассортиментной стратегии. Кишинёв: АСЕМ, 1998.
44. Грибинча, Ал. Основы маркетинга : Практикум / А. Грибинча, Л. Кирияк. Chișinău: CEP USM, 2006.
45. Георг Фельсер. Психология потребителей и рекламы. - Москва: Гуманитарный центр, 2009. 704 с.
46. Данько Т.П. Количественные методы анализа в маркетинге / Под ред. Т.П. Данько, И.И. Скоробогатых. СПб.: Питер, 2005.
47. Данченко Л. Маркетинг по нотам: практический курс на примерах: Учебник / Под ред. Проф. Данченко Л.А. Москва: ООО «Маркет ДС Корпорейшн», 2004. 400 с.
48. Измайлова М.А. Психология рекламной деятельности. Практическое пособие. — 2-е изд. Москва: Дашков и К, 2012. 240 с.
49. Качалов, И.В. Планирование продаж с точностью до 90% и выше. СПб.: Питер, 2008. 304 с.
50. Кириенко, Н.В. Маркетинговые исследования: Учебно-методическое пособие. Минск: ИПД, 2002. 56 с.

51. Короткова, А.В., Синяевой И.М. Управление маркетингом: учебное пособие. Москва: Юнити-Дана, 2005. 463 с.
52. Котлер, Ф. Основы маркетинга. Краткий курс. Москва: Изд-во Вильямс, 2007. 656 с.
53. Котлер, Ф. Маркетинг. Менеджмент / Филип Котлер. 10-е изд. Санкт-Петербург: Питер, 2003.
54. Котлер, Ф. Маркетинг от А до Я: 80 концепций, которые должен знать каждый менеджер / Филип Котлер. Санкт-Петербург: Нева, 2003.
55. Котерова, Н. П. Основы маркетинга: Учеб. пособие для образовательных учреждений начального образования / Н. П. Котерова. Москва : Академия, 2003.
56. Крылова, Г. Д. Маркетинг: Теория и практика: Учебник для студ. вузов., обуч. по экон. спец / Г. Д. Крылова, М. И. Соколова. Москва : Юнити, 2004.
57. Ламбен Ж.Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива / Пер. с французского. СПб.: Наука, 2006.
58. Лопатина, Н. В. Социология маркетинга. : Учеб. пособие для вузов / Н. В. Лопатина. Москва : Академический Проект, 2005.
59. Лебедева Л.В. Психология рекламы. Москва: Флинта, 2013. 126 с.
60. Платонова Н., Христофорова И., Шумаев В., Зворыкина Т. Маркетинг в сервисе. Москва: Академия, 2012. 224 с.
61. Портер М. Конкурентная стратегия. Методика анализа отраслей и конкурентов. Москва: Альпина Паблишер, 2016. 456 с.
62. Титова, Н. Е. Маркетинг: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений. / Н. Е. Титова, Ю. П. Кожаев. Москва : ВЛАДОС, 2003.
63. Энджел Д. Поведение потребителей. СПб.: Питер Ком, 2005.

IV. Surse internet

59. Pagina oficială a Republicii Moldova <http://www.moldova.md/ru/content/turizm>
60. Site-ul oficial al Biroului Național de Statistică <http://www.statistica.md/>
61. Site-ul oficial al Inspectoratului Fiscal de Stat <http://www.fisc.md/>
62. Sputnik Moldova <https://ru.sputnik.md/infographics/20160601/6950525.html>
63. <http://www.businessclass.md>
64. <http://www.turism.gov.md>
65. <http://www.law-moldova.com>

Avizul conducătorului științific la teza de licență**Facultatea, domeniul de formare profesională, specialitatea și grupa academică****la teza de licență cu tema****elaborată de studentul/a****conducător de teză de licență****I. Forma lucrării**

- 1. Respectarea rigorilor privind aspectul grafic, normele gramaticale în vigoare și referințele**

- 2. Corectitudinea structurii tezei (introducere, conținut, încheiere, bibliografie, anexe; simetria conținutului)**

II. Conținutul lucrării

- 1. Gradul de argumentare a actualității temei**

- 2. Demonstrarea competențelor de cercetare (elaborarea ipotezei, selectarea metodelor de cercetare, colectarea și interpretarea datelor, sintetizarea părții teoretice etc.)**

3. Calitatea cercetării efectuate

4. Valoarea științifică și/sau aplicativă a tezei

III. Gradul de responsabilitate și atitudinea studentului

IV. Concluzii

V. Decizia

Semnătura _____

Data _____

NB. La necesitate se vor adăuga pagini

Scala de evaluare (Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu)

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1, de regulă, fără zecimale.

1. Nota 10 sau „excelent” (echivalent ECTS – A) este acordată pentru demonstrarea profundă și remarcabilă a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, creativitate și aptitudini în aplicarea competențelor dobândite, lucrul independent considerabil și cunoaștere versată a literaturii din domeniul respectiv. Studentul a însușit 91 – 100% din materialul inclus în curriculum/programe analitică a unității de cursul/modulului.
2. Nota 9 sau „foarte bine” (echivalent ECTS – B) este acordată pentru o demonstrare foarte bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități foarte bune în aplicarea competențelor dobândite cu câteva erori neesențiale. Studentul a însușit 81 – 90% din materialul inclus în curriculum-ul (programa analitică) a unității de curs/modulului.
3. Nota 8 sau „bine” (echivalent ECTS – C) este acordată pentru demonstrarea bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități bune în aplicarea finalităților de studiu cu o anumită lipsă de încredere și imprecizie ce țin de profunzimea și detaliile cursului/modulului, dar pe care studentul poate să le corecteze prin răspunsuri la întrebări suplimentare. Studentul a însușit 71 – 80% din materialul inclus în curriculum-ul (programa analitică) a unității de curs/modulului.
4. Notele 6 și 7 sau „satisfăcător” (echivalent ECTS – D) sunt acordate pentru demonstrarea competențelor de bază dezvoltate de unitatea de curs/modul și abilitatea de aplicare a acestora în situații tipice. Răspunsul studentului este lipsit de încredere și se constată lacune considerabile în cunoașterea unității de curs/modulului. Studentul a însușit 61 – 65% și respectiv 66 – 70% din material.
5. Nota 5 sau „slab” (echivalent ECTS - E) este acordată pentru demonstrarea competențelor minime din domeniul unității de curs/modulului, punerea în aplicare a cărora întâmpină numeroase dificultăți. Studentul a însușit 51 – 60% din material.
6. Notele 3 și 4 (echivalent ECTS – FX) sunt acordate în momentul în care studentul nu demonstrează competențele minime, iar pentru a promova unitatea de curs se cere lucru suplimentar. Studentul a însușit 31 – 40% și respectiv 41 – 50% din material.
7. Notele 1 și 2 sau „nesatisfăcător” (echivalent ECTS – F) sunt acordate studentului care a copiat sau a demonstrat o cunoaștere minimă a materiei de 0 – 30%. Pentru a promova unitatea de curs mai trebuie de lucrat încă foarte mult.

Tematica orientativă a tezelor de licență pentru specialitatea 812.1. Turism

1. Îmbunătățirea politicilor de resurse umane în cadrul a entității de turism;
2. Perfecționarea politicii de asortiment din cadrul a entității de turism;
3. Analiza competitivității turistice a entității și căile de sporire a ei;
4. Brandingul de pe piața serviciilor turistice (în baza datelor entității turistice);
5. Impactul promovării asupra dezvoltării activității operaționale a entității turistice și căile de sporire a acesteia;
6. Experiența contemporană privind dezvoltarea turismului în rețeaua Internet și perspectivele de dezvoltare a pieței turistice (de exemplu, țară, regiune, oraș);
7. Studiul de fidelitate a consumatorilor față de brandurile turistice (de exemplu, țară, regiune, oraș);
8. Creșterea loialității consumatorilor față de serviciile entității turistice (în baza datelor entității turistice);
9. Perfecționarea culturii organizaționale (în baza datelor entității turistice);
10. Perfecționarea structurii organizatorice de management turistic în cadrul entității turistice ;
11. Analiza pieței turistice a Republicii Moldova și perspectivele de dezvoltare a acesteia;
12. Analiza activității de marketing a entității de turism și metodele de perfecționare a acesteia;
13. Asigurarea calității în prestarea serviciilor turistice și impactul acesteia asupra activității operaționale a entității turistice;
14. Stimularea profitului și a rentabilității activității întreprinderii de turism;
15. Analiza procesului de administrare a entității turistice și căile de perfecționare a acesteia;
16. Starea actuală și analiza turismului în Republica Moldova și perspectivele de dezvoltare a acesteia;
17. Perfecționarea sistemului de management al resurselor umane în agenția de turism (în baza datelor entității turistice);
18. Impactul resurselor informaționale asupra activității operaționale în entitățile turistice;
19. Impactul automatizării proceselor în afacerile turistice și căile de îmbunătățire a acestora;
20. Perfecționarea sistemului de lucru cu clienții în cadrul entității turistice/unității de cazare;
21. Importanța perfecționării și pregătirii managerilor în turism (în baza datelor entității turistice);
22. Elaborarea produsului turistic și promovarea acestuia pe piața serviciilor turistice;
23. Analiza cererii și ofertei de piață a serviciilor de turism și perspectivele de dezvoltare a acesteia;
24. Ameliorarea managementului turistic în cadrul unității de cazare (în baza datelor entității turistice);
25. Sistemul de perfecționare și de stabilire a prețurilor asupra promovării vânzărilor în turism local;
26. Analiza procesului de organizare a activități de promovare în entitățile de turism și evaluarea eficienței acesteia;
27. Direcțiile principale de sporire a eficienței prestării serviciilor contra plată în entitățile de turism;
28. Modalități de a sporire a competitivității întreprinderii turistice în condițiile socioeconomice ;
29. Analiza și determinarea perspectivelor de dezvoltare a turismului intern în Republica Moldova cu scopul formării unui sistem de management al entității (în baza datelor entității turistice);
30. Analiza etapelor de deservire a clientelei în cadrul unității de cazare și modalități de îmbunătățire a eficienței serviciilor de deservire (de exemplu, un hotel);
31. Oportunități și perspective pentru dezvoltarea ecoturismului în Republica Moldova;
32. Impactul tehnologiilor bazate pe Internet în activitatea de turism și eficiența utilizării acestora;

33. Expoziția turistică internațională – instrument de formare a imaginii turistice a Republicii Moldova;
34. Turismul internațional și modalități de dezvoltare în Republica Moldova;
35. Direcții de îmbunătățire a turismului ecologic din Republica Moldova;
36. Noi abordări în formarea de produse turistice și a vânzărilor prin utilizarea tehnologiilor informaționale moderne;
37. Asigurarea competitivității în afaceri de catering pe baza calității serviciilor prestate;
38. Asigurarea competitivității serviciilor turistice în baza de diferențiere (de exemplu, agenție de turism);
39. Structura organizatorică de management în restaurante/unități de cazare și tehnici de optimizare;
40. Evaluarea eficienței antreprenoriale prin organizarea expozițiilor turistice;
41. Îmbunătățirea calității serviciilor prin organizarea și utilizarea eficientă a metodelor de primire și cazare (de exemplu, un hotel);
42. Perspectivele de dezvoltare a turismului ecologic în Republica Moldova;
43. Dezvoltarea și promovarea serviciilor hoteliere în turismul rural din Republica Moldova.

Tematica orientativă a tezelor de licență la specialitatea „Marketing și logistică”

1. Profesia de marketer în secolul XXI;
2. Rolul mediului în stabilirea strategiei de marketing a companiei;
3. Monitorizarea schimbărilor mediului de marketing al companiei;
4. Dezvoltarea activității companiei în baza utilizării marketingului direct;
5. Marketing direct: experiența internațională și națională;
6. Marketing Multi-Level. Studiu de caz;
7. Modalități de perfecționare al activității de marketing în cadrul organizației;
8. Rolul și particularitățile activității de marketing în cadrul IMM;
9. Strategii de marketing aferente IMM;
10. Rolul și locul mixului de marketing în elaborarea strategiei de marketing;
11. Importanța creativității în activitatea de marketing;
12. Metode de diagnostic a mediului concurențial al întreprinderii;
13. Modelul elaborării strategiei concurențiale a companiei;
14. Modalități de majorare a competitivității companiei;
15. Strategii competitive de marketing pe piața internă în baza modelului lui M. Porter;
16. Elaborarea și implementarea strategiilor de marketing în cadrul corporațiilor;
17. Impactul globalizării piețelor asupra strategiei de marketing a companiei;
18. Aspecte privind creativitatea și inovarea în serviciile de marketing;
19. Aspecte inovaționale în activitatea de marketing a companiei;
20. Marketingul inovațional în sistemul de gestiune al companiei;
21. Impactul inovării asupra serviciilor de logistică în cadrul companiilor;
22. Strategii și tranzacții în activitatea de comerț și e-comerț al organizației;
23. Studiu privind impactul crizei economice asupra implementării strategiilor de marketing;
24. Studiu privind implementarea strategiilor de marketing în domeniul bancar;
25. Studiu privind comportamentul etic în mixul de marketing;
26. Particularități ale deciziei etice în domeniul activității de marketing a companiei;
27. Particularitățile marketingului social-etic în companie: deficiențe de realizare;
28. Particularitățile marketingului social în economia contemporană: aspecte comparative;
29. Influența eticii în activitățile de marketing a companiilor străine și autohtone;
30. Rolul bazelor de date în dezvoltarea managementului relațiilor cu clienții companiei;
31. Rolul informațiilor în activitatea de marketing strategic al organizației;
32. Cercetarea conjuncturii pieței produselor/serviciilor organizației;
33. Cercetarea pieței telecomunicațiilor din Republica Moldova;
34. Rolul cercetărilor de marketing în elaborarea strategiilor de marketing;
35. Particularitățile gestiunii activității de marketing în baza tehnicilor CRM;
36. Procesul Managementului Relațiilor cu Clienții în cadrul companiilor autohtone;
37. Procesul de atragere și fidelizare a unui nou client în cadrul companiei;
38. Loialitatea față de brand și tehnici de fidelizare a consumatorilor;
39. Segmentare, poziționare, țintire – premisele identității de marcă;
40. Metode de poziționare a produselor pe piață (pe exemplul companiei);
41. Strategii de poziționare a produselor (pe exemplul companiei);
42. Decizia de cumpărare a consumatorului individual, în domeniul produselor/serviciilor;
43. Analiza și perfecționarea politicii de comunicare a companiei;
44. Impactul mixului comunicațional asupra dezvoltării durabile a companiei;
45. Analiza și perfecționarea comunicării noncomerciale cu piața de desfacere;
46. Sistemul comunicațiilor integrate de marketing al organizației;
47. Instrumente de comunicare online în activitatea de marketing;

48. Studiul comparativ al strategiilor de online marketing;
49. Utilizarea site-urilor web în eficientizarea activității de marketing a unei companii;
50. Instrumente de e-marketing utilizate în activitatea de cercetare;
51. Perfecționarea tehnicilor de e-marketing în cadrul organizațiilor din Republica Moldova;
52. Implementarea strategiilor de comunicare ale companiei în Social media;
53. Marca și brandul ca vectori de comunicare și promovare a valorilor companiei;
54. Elaborarea strategiei de branding al organizației/produsului/serviciului;
55. Organizarea evenimentelor ca instrument de PR;
56. Utilizarea posibilităților de PR în formarea imaginii companiei;
57. Crearea și promovarea imaginii produsului/serviciului companiei;
58. Cercetarea imaginii firmei – demers al fundamentării politicii de marketing;
59. Cultura organizațională – element important în formarea imaginii companiei;
60. Perfecționarea politicii de promovare în cadrul companiilor;
61. Studiu privind eficiența strategiilor de promovare a produselor/serviciilor organizației;
62. Elaborarea și perfecționarea tehnicilor de promovare a produselor companiei în baza event-marketingului;
63. Elaborarea programei de promovare a unui produs/serviciu nou;
64. Analiza eficienței mijloacelor de promovare a vânzărilor companiei și modalități de perfecționare;
65. Rolul agențiilor publicitare în politica promoțională a firmelor;
66. Promovarea prin e-marketing;
67. Merchandising – tehnică de promovare a produselor companiei;
68. Elaborarea strategiei de merchandising a companiei;
69. Utilizarea tehnicilor de merchandising în acțiunile promoționale ale firmei;
70. Interdependența logisticii și marketingului în cadrul întreprinderii;
71. Posibilități de îmbunătățire a performanțelor logistice ale companiei;
72. Logistica aprovizionării întreprinderii producătoare;
73. Organizarea și automatizarea proceselor de logistică în companiile comerciale;
74. Eficiența sistemelor logistice în cadrul companiilor;
75. Concurența companiilor de logistică autohtone în prestarea serviciilor de calitate;
76. Organizarea proceselor logistice în cadrul depozitelor întreprinderii;
77. Planificarea și organizarea activității de depozitare la întreprindere;
78. Optimizarea gestiunii activității de depozitare a întreprinderii;
79. Metode de gestiune a stocurilor în cadrul întreprinderii;
80. Logistica proceselor de producție în cadrul întreprinderii;
81. Servirea clienților din perspectiva logisticii;
82. Particularitățile logisticii în cadrul companiilor prestatoare de servicii;
83. Analiza determinanților performanțelor logistice la nivel de organizație;
84. Relația dintre logistică, dezvoltare și performanța economică a organizației;
85. Bariere în dezvoltarea activității de logistică a întreprinderii;
86. Cercetarea politicii de distribuție la întreprindere și modalități de perfecționare;
87. Perfecționarea activității distribuției comerciale a companiei: factori de succes;
88. Determinanții performanțelor în lanțurile de aprovizionare și distribuție;
89. Managementul lanțurilor de aprovizionare și distribuție;
90. Studiu privind impactul strategiilor de preț asupra comportamentului consumatorului;
91. Metode de cercetare a comportamentului consumatorului și factorii de influență ai acestuia în domeniul produselor alimentare;
92. Comportamentul consumatorului și factorii de influență ai acestuia în domeniul serviciilor turistice și de restaurație;

93. Comportamentul consumatorului și factori de influență ai acestuia în domeniul serviciilor bancare;
94. Cercetarea comportamentului consumatorilor în scopul perfecționării politicii de marketing al organizației;
95. Analiza politicii de desfacere a companiei și modalități de perfecționare;
96. Strategii ale întreprinderii în domeniul desfacerii;
97. Metode eficiente de gestiune în activitatea de vânzări a companiei;
98. Organizarea și stimularea vânzărilor companiei, aspecte comparative;
99. Organizarea și perfecționarea activității de desfacere în cadrul întreprinderilor autohtone;
100. Organizarea activității de marketing în sistemul de franchising;
101. Metode de diagnostic strategic în organizație: metoda SWOT, BCG, 7S;
102. Strategiile contemporane de marketing ale celor mai mari corporații. Analiza comparativă.

Lista abrevierilor

AMD – Advanced Micro Devices
 ANEC – European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation
 ANPC – Agenția Națională pentru Protecția Concurenței
 BEUC – Biroul European al Uniunii Consumatorilor
 BRICS – Brazilia, Federația Rusă, China, India, Africa de Sud
 CC – Consiliul Concurenței
 CCC – Consiliul Consultativ al Consumatorilor
 CE – Comisia Europeană
 CES – Confederația Europeană a Sindicatelor
 CIPA – Consiliul Interstatal pentru Politica Antimonopol
 COFACE – Comitetul Organizațiilor Familiale ale Consumatorilor Europeni
 CSI – Comunitatea Statelor Independente
 EC – Comunitatea Energetică
 EIIC – Institutul European Internațional al Consumatorului
 EMCN – Rețeaua Euro-Mediteraneană pentru Concurență
 ERICA – European Research into Consumer Affairs
 EUROCOOP – Comunitatea Europeană a Cooperativelor de consum
 GBM – Grupul Băncii Mondiale
 IACC – International AntiCounterfeiting Coalition
 ICN – Rețeaua Internațională de Concurență
 ICPHSO – International Consumer Product Health and Safety Organization
 OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
 OMC – Organizația Mondială a Comerțului
 ONG – Organizații Nonguvernamentale
 R&D – Research and development
 RCC – Consiliul Concurenței din România
 REC – Rețele Europene ale Concurenței
 RM – Republica Moldova
 SA – Societate pe Acțiuni
 SND – Strategia Națională de Dezvoltare a Republicii Moldova
 SOCAP – Society of Consumer Affairs Professionals in Business
 SRL – Societate cu Răspundere Limitată
 SUA – Statele Unite ale Americii
 SWOT – Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
 UE – Uniunea Europeană
 UNCTAD – Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare

DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII

Subsemnatul (a) _____
 absolvent(ă) al (a) Universității de Stat din Moldova, Facultatea _____
 Program de licență _____
 _____ promoția _____, declar pe propria răspundere, că
 teza de licență cu titlul: _____

elaborată sub îndrumarea dlui/dnei _____,
 pe care urmează să o susțin în fața comisiei, este originală, îmi aparține și îmi asum conținutul
 acesteia în întregime.

Declar că nu am plagiat altă teză de licență, master, monografii, lucrări de specialitate,
 articole etc., publicate sau postate pe internet, toate sursele bibliografice folosite la elaborarea tezei
 de licență fiind menționate în conținutul acesteia.

De asemenea, declar că sunt de acord ca teza mea de licență să fie verificată prin orice
 modalitate legală pentru confirmarea originalității, consimțind inclusiv la introducerea conținutului
 acesteia într-o bază de date în acest scop.

Data _____

Semnătura studentului _____